

2022. május-június

due tájékoztató

válogatás a legjobb diáklapokból

www.due.hu

**BARKÓCZI
NOÉMI**

**ONLINE
RAGADOZÓK**

**SPORTIMÁDÓKNAK
AJANLJUK**

**UTAZZ
BIZTONSÁGBAN!**

**PROGRAMKAVALKÁD,
DÍJESŐ ÉS TESZTÖNTŐK
A 29. SAJTÓ FESZTIVÁLON**

DUE. TÁBOR. BALATON.

VLOGGER, YOUTUBER, TIKTOKER,

**VIDEÓS, FOTÓS, PODCASTER, ONLINE ÚJSÁGÍRÓ TÁBOROK
2022-BEN A BALATON PARTJÁN.**

Balatonkenese
2022. június 25.-július 3.

**Egyedülálló angol nyelvi
képzés a DUE-táborokban!
Részletek: www.due.hu**

WWW.DUETABOROK.HU

DUE TALLÓZÓ MENJEN ODA, MÉDIATÁBOR JÖJJÖN IDE

A január óta kiadott négy szám után most nyári álomra hajtja a fejét a DUE Tallózó, mintha valami „ellenmedve” volna – valójában semmi természetellenes nincs ebben, csupán lelkes szerkesztőségünk tagjai életkorukból adódóan még élnek a nyári szünet vívmányával, és ezt azt hiszem, senki nem szeretné elvenni tőlük. A DUE Tallózóval ellentétben a DUE azonban nem pihen, a balatonkenesei táborban folytatódik a média iránt érdeklődők képzése. Sőt, ebben a kilenc napban kezdődik csak el igazán! A fiatalok által tartott fotós, videós, rádiós és újságíró képzések után mesterképzéseken vehetnek részt a táborozók, ahol a média egy-egy kisebb,

konkrétabb szegletébe kaphatnak betekintést. Kedvcsinálónak is jó volt ehhez a május 20-án megrendezett Sajtófesztivál – az erről készült beszámolókat egy kis lapozás után megtalálod. Az tavaly őszi férfi túlsúly után idén egy költőnőt, egy színésznőt és egy „snowboardnőt”, vagy inkább „snowboardlányt”, majd végül Barkóczi Noémi singersongwritert igazoltuk le a címlapra. Ő a nyári kánikulát előre jelző 30 fokoknak megfelelően egy jó meleg pulcsiban pózol a képen. Tehát a klíma nála is működik, be

van szerelve, az ablakok csukva, a kényelem adott, csend van: minden készen áll az újság olvasására. Ha nem így van, akkor is.

(Velek Domonkos)

FOTÓ: PÁSZTOR MÁTYÁS

TÖBB, MINT ALÁÍRÁS

MÍOTA VAGY DUE-TAG?

2021 óta.

MIKOR VOLT AZ ELSŐ TÁBOROD?

Az első táborom is ekkor volt, de már alig várom a következőt.

MÍOTA ÍRSZ A DUE TALLÓZÓBA, MELYEN ROVATOKBA ÍRSZ, ÍRTÁL?

2021 augusztus óta írok a Tallózóba, többször írtam már a Zoom és Négy szemközt rovatba, illetve volt már szerencsém a Kultúra és Pénzügyes rovathoz is.

MIT TANULSZ?

Még gimis vagyok, német nemzetiségi suliba járok, így gyakorlatilag mindent németül tanulok, ez már kis korom óta így van.

MIT CSINÁLSZ A DUE TALLÓZÓ MELLETT?

Nagyon szeretek filmekkel foglalkozni, történeteket kitalálni és írni.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL BOLDOGGÁ LEHET TENNI?

Egy öleléssel bármikor.

MIT CSINÁLTÁL MOSTANÁBAN?

Noha ki se látszok a sulis dolgok alól, sokat vagyok a barátaimmal, rengeteg energiát adnak, ezért nagyon hálás vagyok nekik.

HOGY KÉPZELED EL MAGADAT ÖT ÉV MŰLVA?

Szeretném magamat a média vagy a filmipar világában látni, azt hiszem, ha ezek közül valamelyik megvalósul, elértem azt, amiért most küzdök.

MILLEI ANIKÓ

FOTÓ: PÁSZTOR MÁTYÁS

MIT SZERETNÉL MÉG MINDENKÉPP KIPRÓBÁLNI?

Ejtőernyőzést... Fogalmam sincs miért, de valamiért nagyon vonz ez a sport. 😊

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2022. május-június, XXIV. évfolyam 5-6. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Velek Domonkos • Rovatvezetők: Erdős Lilla – Zoom, Németh Fruzsni – Netbiztos, Bihari Bernadett Luca – Klimavédő, Ókoskodás, Bodor Julcsi – Talpramagyar • Május-júniusi szerzőink: Bálint Boglárka, Berki Dani, Erdélyi Biborka, Hegyi Vivien, Horváth Adám, Millei Anikó, Németh Máté, Saád Anna, Szabó Dzsenerifer, Tóth Katinka, Vörös Rebeka F. • Munkatársak: Hanti Márton, Kondér Fanni, Tóth Szonja • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, a Miniszterelnökség, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauer Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatban a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkeket rövidítéshez, stilizálásához. • Az iskolaujságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
http://www.matesz.hu

ÓRIÁSI SIKER VOLT A 29. ORSZÁGOS IFJUSÁGI SAJTÓFESZTIVÁL

A 29. ORSZÁGOS IFJUSÁGI SAJTÓFESZTIVÁL REKORD SZÁMÚ LÁTOGATÓT FOGADOTT 2022. MÁJUS 20-ÁN AZ UP RENDEZVÉNYTÉRBEN. A PROGRAMRA TÖBB MINT 2 EZER FIATAL JÖTT EL SZEMÉLYESEN. AZOK SZÁMÁRA, AKIK NEM TUDTAK ELJÖNNI, AZ NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG (NMHH) JÓVOLTÁBÓL KÉT CSATORNÁN KÖZVETÍTETTÜK AZ IDEI SAJTÓFESZTIVÁL ESEMÉNYEIT.

A látogatók egyszerre több szinten és helyszínen is hallgathattak előadásokat, beszélgetéseket a médiában tevékenykedőkkel, de tudósok, színészek, zenészek és internetes tartalomgyártók elé is mikrofont nyomott a DUE. A vendégek a programok közben standoknál vehettek részt érdekes, hasznos játékokon, feladatokon.

A délelőtt folyamán már feszegettük az UP Rendezvénytér befogadó képességét. A média iránt érdeklődő fiatalok is nagyon vágytak már a személyes találkozásra, így várakozáson felül, hatalmas tömeg gyűlt össze a helyszínen.

Sokaknak kárpótlást jelentett, hogy online is követni lehetett a Sajtófeszt eseményeit, ugyanis az NMHH támogatása jóvoltából két csatornán streameltük a programot. Az egyik csatornán a Sajtófesztivál és Klímanap eseményeit és a Nagy Diák Tesztek döntőit követhették élőben, vagy

nézhetik vissza az érdeklődők. Itt nyitotta meg a rendezvényt és köszöntötte az egybegyűlteket **Deutsch Tamás** EP-képviselő. Később a Klímanap programjaként **Kitta Gergely** (MCC Klímapolitikai Intézet) beszélt a klímaváltozás és a közösségi média kapcsolatáról, majd **Matolcsy Miklós** arról, hogy mit gondolnak a diákok a fenntarthatóságról. A Climateofchange előadói (**Horváth Sándor** és **Szabó Márk** a Baptista Szeretetszolgálatól) a klímaváltozás más aspektusait mutatták be. **Dr. Botos Barbarával**, az ITM klímapolitikáért felelős helyettes államtitkárával a Nagy Diák Klímatesztről beszélgettünk.

Az NMHH Internet Hotline a gyermekvédelemről tartott workshopot **Táler Orsi** (Kék Vonal Alapítvány), **Nagy Bogi** influencerszer és **Csalár Dorina** (Internet Hotline) közreműködésével. Szintén az NMHH hozta el az úrtávközlésről szóló programot **Fábián Anna**

Gertrúd és **Pataki Péter** tolmácsolásában. A stream adás programját a Programozd a jövő! informatikai beszélgetése után **dr. Garamvölgyi László**, a Nemzeti Bünt megelőzési Tanács kommunikációs igazgatója zárta a Nagy Diák Bünt megelőzési Teszt döntője előtt.

A másik csatornán a Média Pódium programjait láthatták az érdeklődők. Itt zajlott több körben a 2022. évi Tehetségkutató Diákmedia Pályázat és Netbiztos díjátadója, előbbin **Mohay Gergely**, a Családügyi Minisztérium főosztályvezetője gratulált a nyerteseknek, utóbbin pedig a Netbiztos pályázat támogatója, **Mészáros Attila**, a Yettel kommunikációs igazgatója méltatta a pályamunkákat.

A Csodák tárháza program előadásai sorában a hallgatóság találkozhatott **Pacher Tiborral**, a Puli Space ürprojekt vezetőjével, **Galambo Péterrel**, az Óbudai

Kecskés István, a DUE elnöke és Deutsch Tamás EP-képviselő

Mohay Gergely, a Családügyi Minisztérium főosztályvezetője

Egyetem iRobottechnikai Központjának igazgatójával, **Joós Andrea** biológussal, **Ordasi András** csillagással, **Kis-Tóth Ágnes** matematikus-atomfizikussal és b igazságügyi antropológussal.

Amikor épp nem tudósok, tanárok vagy sikeres pályázók adták át egymásnak a színpadot, akkor színészekkel, rádiósokkal, zenészekkel és internetes tartalomgyártókkal való beszélgetéseket követhettek a nézők.

Eljöttek a megújult Petőfi Rádió munkatársai (**Dominik Zsolt** vezető szerkesztő, **Kovács Jeromos** zenei szerkesztő, **Bekker Dávid** és **Mencseli Dóra Anna** műsorvezetők), **DJ Dominique** a Retro Rádiótól, a Kőszívű

musical művészei (**Gubik Petra**, **Veréb Tamás** és **Szabó László** producer), de a Sztárban sztár leszkekből **Varga Viviennel**, **Szakács Szilviával** és **Varga Szabolccsal** is találkozhattak a Sajtófesztivál látogatói. A Sávlekötő műsorról **Babaitisz Jorgosz „Lil Frakk”** mellett a szerkesztő **Márky Anna** és a rendező **Gabnay Máté** is beszélt. **Zsomic, Plaura** és **Szecsó** pedig a youtuber lélet fejtegették. Sőt, Szecsó mint műsorvezető is jelen volt, a Nagy Diák Bűnmegelőzési Teszt kapcsán a bűnügyi helyszínelés kulisszatitkairól beszélgetett **Királyné Kövesi Tímea** rendőr őrnaggyal. **Oberling Ákos** a Programozd a jövő! projekt keretében pályaaorientációs előadással segítette a nézőket.

Mészáros Attila, a Yettel kommunikációs igazgatója

Sztárvendégként köszöntötték a résztvevők a **Puskás Peti-Dallos Bogi** házaspárt, akik a fenntarthatóságról beszéltek és adtak hasznos tippeket a klímaváltozás elleni harc elkötelezettjeiként. A bullyinggal kapcsolatban pedig négy szakértő is megszólalt: **Pelle Veronika** az NMHH Red flag kampányától, **Csizmazia István** a Sicontacttól, **Koren Balázs** a Yettel Hipersuli programjától és a Programozd a jövő! szakértője, **Lakatos Iván**.

Délután a teraszon **DJ Smash** és **DJ Lotters** csináltak jó hangulatot a jó időhöz, és a fesztiválozók egész nap játszhattak, tanulhattak, tesztelhettek a rengeteg kiállítói standon.

(Saád Anna, Velek Domonkos)

NYÍRADONYI SZOFTVERFEJLESZTŐ NYERTE A MÁSODIK NAGY DIÁK KLÍMATESZTET

MÉG CSAK 23 ÉVES, DE MÁR NAGYON KÖRNYEZETTUDATOSAN ÉL A MÁSODIK NAGY DIÁK KLÍMATESZT GYŐZTESE. BEKE BENCE NEM HASZNÁL CSOMAGOLÁST, KEVÉS HÚST ESZIK, KOMPOSZTÁL ÉS SZELEKTÍVEN GYŰJTI A HULLADÉKOT. A NYÍRADONYI FIATALEMBER 34.617 INDULÓBÓL LETT AZ ELSŐ.

A nyertesek, dr. Botos Barbara és dr. Szayly József

Az éghajlatváltozás, a megújuló energia és a környezetszennyezés is témája a DUE Médiahálózat és az Innovációs és Technológiai Minisztérium edukatív játéknak. A Nagy Diák Klímateszt egy háromfordulós játék, melynek első fordulójába a klímateszt.hu oldalon lehetett bekapcsolódni, és ezt a 14-24 éves korcsoportban 34.617 fiatal meg is tette. Közülük a legkiválóbb játékosok kaptak meghívást a középdöntőbe, majd a legjobban teljesítő 10 versenyző mérte össze a tudását a budapesti döntőben, az Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon. A látványos, tévés vetélkedőként megrendezett versenyben olyan kérdésekre kellett válaszolniuk a döntősöknek, mint hogy például a Föld hány százalékát borítja víz

(71), a 20 forintos érmén milyen védett élőlény látható (magyar nőszirm), vagy maximum hányszor javasolt a méhlegelőket kaszálni (kétszer). Az élő műsorfolymban az MTVA öt műsorvezetője Lola, Novodomszky Éva, Rókusfalvy Lili, Rátónyi Krisztina és Wéber Gábor is tett fel kérdéseket a versenyzőknek.

A harmadik helyen Lukács Bence végzett, aki egy elektromos robogót nyert. Második lett Marton Olivér, ő egy kerékpárt vihetett haza. A dobogó tetejére Beke Bence állhatott, és egy 250.000 forint értékű utazással gazdagodott. Bence a Budapesti Corvinus Egyetem gazdaságinformatikus szakán végzett, és vállalatirányítási szoftverfejlesztéssel

foglalkozik. A környezetvédelem régóta fontos szerepet játszik az életében, már általános iskolásként szemetet szedett az osztályával. Manapság a hétköznapjaiban szelektíven gyűjti a hulladékokat, nem használ csomagolóanyagot a boltokban, kevést húst eszik, komposztál, és hamarosan napelem-szerelésébe kezd bele. nagy.szabolcs@prgarden.hu

BELÜGYMINISZTERIUM

NBT

NEMZETI
BŰNMEGELŐZÉSI
TANÁCS

Betörést leplezett le a Nagy Diák Bűnmegelőzési Teszt győztese

EGY BOLTI BETÖRÉST LEPEZETT LE BARÁTJÁVAL AZ ASTORIA KÖZELÉBEN NEMRÉGIBEN OLÁH VINCE, AKI MOST KORCSOPORTJÁBAN TÖBB MINT 20 EZER FIATAL KÖZÜL MEGNYERTE A NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZTET. A GIMNAZISTA ÉSZLELVÉ A BŰNCSELEKMÉNYT FELHÍVTA A RENDŐRSÉGET, MAJD A JÁRÓRÖK A BETÖRŐK UTÁN EREDEK.

dr. Garamvölgyi László (NBT)
és dr. Szayly József (DUE)

feltörni két gyanús alak – emlékezett vissza Vince. - Felhívtuk a rendőrséget, feltettek nagyjából tíz kérdést, majd azt mondták, hogy küldenek járőröket. Mi ezt követően tovább sétáltunk, remélhetőleg elkapták a betörőket.

A 18 év feletti korcsoportban Baki Zsolt lett az első. A Iovasberényi fiatal a Székesfehérvári Szakképzési Centrum Széchenyi István Műszaki Technikum tanulója, és bármennyire is jól sikerült a bűnmegelőzési teszt, gépészmérnök szeretne lenni.

Első helyezésének köszönhetően Vince egy Lenovo IdeaPad laptopot, Zsolt egy Xiaomi 11T okostelefont nyert. A Nagy Diák Bűnmegelőzési Teszt a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával valósult meg.

A DUE Médiahálózat népszerű, immár ötödik éve elindított tesztjének célja, hogy megtudják a fiatalok: ismerik-e a rájuk leselkedő veszélyeket, tudják-e, mi a különbség a csíny és a bűncselekmény között, és el tudják-e kerülni azt, hogy áldozattá, netán elkövetővé váljanak egy-egy kényes helyzetben. A három fordulóból álló vetélkedősorozat első szakasza online zajlott a bunnmegelozesitest.hu oldalon. A tesztet bárki kitölthette, de a nyereményjátékban csak a 14-22 éves kor közöttiek vehettek részt. A középdöntő fordulójában azonban már két ágon folyt tovább a verseny: 14-18, illetve 19-22 éves korosztályokra oszlott a játék, s a

döntőket is ebben a két korcsoportban rendezték Budapesten május 20-án, a 29. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon.

A 18 év alatti korosztályban Oláh Vince diadalmaskodott. A főtí fiatal a budapesti Eötvös József Gimnázium tanulója, szabadidejében szaxofonozik. A verseny során javára vált, hogy nemrégiben az iskolában egy bíró előadást tartott az osztályának. Vince fél éve egy bűncselekménybe is beleszóppent.

- Egy barátommal sétáltam az Astoria környékén az esti órákban, amikor arra lettünk figyelmesek, hogy egy közért ajtaját próbálja

NAPI 32 KILOMÉTERT BRINGÁZIK A NAGYDIÁK KRESZ-TESTT GYŐZTESE

A PANDÉMIA KEZDETE ÓTA ÁTLAGOSAN NAPI 32 KILOMÉTERT KERÉKPÁROZIK, ÉS BICIKLIZÉS KÖZBEN OLYANNYIRA ELSAJÁTÍTOTTA A KRESZ-T A GYAKORLATBAN IS PÁLFAY DÁNIEL, HOGY KATEGÓRIÁJÁBAN MEGNYERTE A 6. NAGY DIÁK KRESZ-TESTT. A LEGHOSSZABB TÁVOT, 200 KILOMÉTERT EGY CSALÁDI NYARALÁS SORÁN TETTE MEG A VÉGZŐS GIMNAZISTA: AMÍG A CSALÁD AUTÓVAL, Ő BRINGÁVAL ÉRKEZETT GYŐRBŐL SZEKSZÁRDRA. DANI TÖBB MINT HÚSZEZER 14 ÉS 24 ÉV KÖZÖTTI RÉSZTVEVŐBŐL LETT A LEGJOBB.

Pálffy Dániel

Földi Sámuel

A Nagy Diák KRESZ-teszt egy háromfordulós KRESZ-verseny. A DUE Médiahálózat indította immáron hatodik alkalommal többek közt azzal a céllal, hogy a kitöltők ingyenesen juthassanak hozzá a biztonságos közúti közlekedésüket segítő információkhoz, szabályokhoz. A tesztet május 1-ig bárki kitölthette. IA következő két fordulóban viszont már csak a legügyesebb 14 és 24 év közöttiek vehettek részt. A döntőt Budapesten, az UP Rendezvényterben tartották május 19-én, ahol egy látványos kvízshow keretein belül mérköztek meg a legjobbak két kategóriában.

Győzelmének köszönhetően térítésmentesen szerezhet autós jogosítványt Kolozsvári Zsanett, a debreceni Huszár Gál Gimnázium tizedikes tanulója. Zsanett tudása mellett

nagyban köszönheti első helyezését tanárainak, akik a döntő előtti három napban megengedték, hogy a gimnáziumi tanulmányok helyett a versenyre készüljön. Érdekesség, hogy a fináleban barátja, Hajdó Hanna előtt végzett, aki korábban egyéniben és csapatban is nyert Hajdú-Bihar megyei KRESZ-versenyt.

A Nagy Diák KRESZ-tesztet másik kategóriájában egy elektromos robogót lehetett nyerni, amit győzelmével Pálffy Dániel, a győri Péterfy Sándor Evangélikus Gimnázium végzős hallgatója vihetett haza.

Dani a pandémia kezdete óta intenzíven kerékpározik, lényegében így edzi magát győri és környékbeli utakon. Csak a 2021-es évben 12000 kilométert tett meg országúti versenykerékpárjával, ami - az ünnepnapokat

és a téli időszakot is beleszámítva - átlagosan napi 32 kilométer megtételét jelenti. A végzős gimnazista elmondása szerint a forgalomban, bringázás közben tanulta meg a KRESZ-szabályokat. A leghosszabb távot, 200 kilométert egy családi nyaralás során tette meg a gimnazista: amíg a család autóval, ő bringával érkezett Győrből Szekszárdra.

A szülők kicsit izgultak, de mivel apukám is kerékpározik, nem torpedózták meg az ötletemet - árulta el Dani.

A Nagy Diák KRESZ-teszt az ORFK - Országos Balesetmegelőzési Bizottság együttműködésében jött létre, további támogatók a Nemzeti Bünnemelőzési Tanács és a Fékez Magad Alapítvány.

Nagy Diák
Anyanyelvi
Teszt ✓

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Nyelvzseni gimnazista nyerte az első Nagy Diák Anyanyelvi Tesztet

ÖT IDEGEN NYELVET TANUL HORVÁTH ÁKOS, A NAGY DIÁK ANYANYELVI TESZT GYŐZTESE. JELENLEG AZ ANGOL, A NÉMET, A FRANCIA, AZ OROSZ ÉS A LATIN NYELVEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL PRÓBÁLKOZIK A DEBRECENI TÓTH ÁRPÁD GIMNÁZIUM DIÁKJA, AKI TÖBB MINT 10 EZER RÉSZTVEVŐ TANULÓBÓL LETT AZ ELSŐ.

Nagy Diák
Anyanyelvi
Teszt ✓

NAGY DIÁK
TESZTEK

A modern világ változásai fokozottan hatnak a nyelvhasználatra és a változások leginkább a fiatal korosztályt érintik: az iskolai oktatásból kiszorul a szóbeli számonkérés, az egymás közötti kommunikációban egyre nagyobb teret nyernek a rövid szöveges üzenetek. Ezek romboló hatását a helyesírásban, a hétköznapi beszédben mindannyian tapasztaljuk. Az internet a nyelv pusztulásában szerepet játszik, hiszen kevesen figyelnek arra egy baráti beszélgetés során, hogy minden szót és mondatot helyesen írjanak le. A nyelv helytelen használata óriási károkat tud okozni, hiszen egy idő után rögzülnek ezek a hibák. A problémára reflektálva a DUE Médiahálózat

azért szervezte meg a Nagy Diák Anyanyelvi Tesztet, hogy bárki megmutathassa, mennyire ismeri a magyar nyelvet, gyakorolhasson és tanulhasson. A tesztet több mint 10 ezer 14-24 közötti játékos töltötte ki, közülük 1000 jutott a középdöntőbe, majd 10 a döntőbe.

A finálét Budapesten, az UP Rendezvényterben, egy televíziós kvíz showműsor keretein belül rendezték. A legjobbaknak különleges nyelvi kifejezésekkel kellett megbirkózniuk, helyesírási feladványokat kellett megfejteniük és villámkérdésekre válaszolniuk. A döntőből készült műsor később látható lesz az MTVA egyik csatornáján.

Harmadik helyen végzett Kiss-Pető Apor Szegedről, második lett a tiszaföldvári Takács Gabriella, a dobogó tetejére pedig a debreceni Horváth Ákos állhatott. A győztes a döntőt követően arról mesélt, hogy sokat olvas, dokumentumfilmeket néz, és többek között a Magyarország története televíziós sorozatból informálódott, innen a sok tudás. Jelenleg öt idegen nyelvet, angolt, németet, franciát, orosz és latint tanul. Szabadidejében fúvószenekarban szaxofonozik.

A teszt első két helyezettje 1-1 e-book olvasót nyert. A Nagy Diák Anyanyelvi Teszt a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre.

A GRÚZIAI TUDÓSÍTÁS VAGY AZ AMERIKAI FORBES MILLIÁRDOSLISTÁJA VOLT A NAGYOBB KIHÍVÁS?

INTERJÚ SÁNDOR KRISZTIÁN ÚJSÁGÍRÓVAL

Klisóczki Fanni, Az év diákújságírója, felsőoktatás, 1. helyezett

Tudósító, külpolitikai, majd pénzügyi újságíró. Meddig juthat egy ember pusztán kíváncsiságból? Milyen az, amikor félelem nélkül belevágunk valamibe? Sándor Krisztián újságíróval, a Közgazdász korábbi főszerkesztőjével beszélgettünk magyar és amerikai szakmai tapasztalatairól.

Az újságírás Sándor Krisztián számára sosem csak munka, sokkal inkább hivatás volt. Már a pályája kezdetén rengeteg alázatot tanult a szakmában, hiszen szerinte „újságíróként az a dolgod, hogy napról napra nálad okosabb emberekkel beszéljess”. Idén 70 éves Magyarország egyik legrégebbi felsőoktatási lapja, a Közgazdász, aminek ő is főszerkesztője volt. Az első lapszám 1951. október 9-én jelent meg, és online formában ma is működik a szerkesztőség. Krisztián a corvinusos tanulmányai után a New York Egyetemen tanult üzleti újságírást Fulbright ösztöndíjjal, és az amerikai Forbes magazinnál dolgozott. Ezután nyáron a Reuters frankfurti központjában írt, a hónapban pedig már a NYU-n diplomázik.

MERÉSZ MAGÁNAKCIÓ

Hogyan jut eszébe egy frissdiplomás srácnak, hogy egy szinte haditudósítói projektbe vesse magát? Krisztián álma mindig is a haditudósítás volt, így 2015-ben, az első szakdolgozata leadása után hirtelen felindulásból vett egy repülőjegyet Grúziába. A célja az volt, hogy leutazik busszal Törökországba, és megnézi, mi történik a balkáni menekültfolyosón.

A régióban ez egy különösen feszült időszak volt, terrortámadások és folyamatos robbantások nehezítették a mindennapokat, továbbá átszivárgott a határon az ISIS is. Ide utazott Krisztián egyedül, pusztán kíváncsiságból.

„Látni akartam, hogy mi van a háttérben. Hogy mi történik, amiért az emberek fogják

magukat, felpakolnak, és elindulnak. Ezért lementem Törökország egészen délkeleti részére, az iraki határhoz.”

Krisztián ezt tartja a karrierje kiindulópontjának, és egyben erre a legbüszkébb is. Itt sajátíthatta el, hogy milyen egy teljesen idegen környezetben kapcsolatokat építeni, és hogy mégis hogyan indul el egy olyan anyag, ami útközben saját magát építi. „Egy kis diákújságíróként végeztem a munkám. De kimentem terepre, hogy elmondjam, az emberek ott hogyan élnek, mit csinálnak, és milyen problémákkal

szembesülnek. Ezekben a pillanatokban szeret bele az ember az újságírásba. Ezekhez tud öt-tíz-húsz év múlva visszanyúlni, hogy igen, ezekért a pillanatokért csinálom.”

A spontán utazás történeteit később megírta a műegyetemi lapba, illetve a Kitekintő nevű külpolitikai lapnak, ahová éppen akkor jelentkezett. Ez volt az a sorsfordító pillanat, amikor eldöntötte, újságíró lesz, és külpolitikai területen szeretne dolgozni. Bár az újságírás maradt, az érdeklődése később megváltozott.

HALLGATÓI TAPASZTALATOK

Krisztián már gimnazista korában tudta, hogy az újságírás az álma, mégis engedett a reális oldalának: a matek és a fizika szeretete miatt a BME-n energetikai mérnökként kezdte meg egyetemi tanulmányait.

„Négy év kemény munka árán megtudtam, hogy mit nem szeretnék csinálni.”

Bár az energetika nem rabolta el a szívét, mégis megtalálta a szenvedélyét már a BME berkein belül is: az első félévétől kezdődően írt az egyetem gépész kari lapjába, majd a későbbiekben az összegyűjtési lapnál folytatta munkálatait. Számára az újságírás „hobbiprojektként indult”. Magának sem akarta bevallani, hogy tényleg ezt szeretné,

mégis szorgosan építkezett ebbe az irányba. Mikor megszerezte az első diplomáját, már evidens volt számára, hogy újságíró akar lenni, méghozzá haditudósító. Ehhez az utat a Corvinus Nemzetközi tanulmányok képzésén kereste. Corvinusos tanulmányai közben a Kitekintőnél gyakornokoskodott. Ennek a csapatnak a megszűnése 2016-ban Krisztián eddigi legnagyobb újságírói csalódása volt. Ahogy fogalmazott: „engem ez indított el abba az irányba, hogy ne külpolitikáról írjak, hanem elmenjek gazdasági irányba”. A szerkesztőség szétszéledése után új

kihívások és újságírói lehetőségek után nézve csatlakozott az egyetemi médiacsapathoz, a Közgazdász szerkesztőségéhez. A kora és a tapasztalatai könnyen vezették az útján, már szerkesztőként kezdett, és hamarosan a főszerkesztői pozíciót is megpályázta.

Egyéves főszerkesztői mandátuma alatt a legtöbbet nem újságíróként fejlődött, hanem abban, hogy megtanulta, hogyan lavírozzon az emberek és az egyetem elvárásai között. Szerinte ez egy univerzális munkatapasztalat, ami minden jövődöbéli nagyobb cégnél hasznos lehet.

között céghálók, pénzügyi beszámolók visszafejtésével foglalkozott. Ekkor kezdett el pénzügyi újságíróként dolgozni.

Viszont, ahogy az már sejthető az olvasottakból, Krisztián ennél is többre vágyott. Megpályázta tehát a Fulbright ösztöndíjat, melyet első próbálkozásra el is nyert. Krisztián szerint a sikeréhez hozzájárult az egyetemi lapokban szerzett több mint öt éves tapasztalata és a szerkesztői, főszerkesztői pozíciói, hiszen így eladhatta magát egy karrierútja közepén tartó újságíróként, akinek a következő lépés egy amerikai elitegyetem. Úgy gondolja, hogy a magyar Forbesnál végzett munkája is hozzásegítette ehhez, hiszen ez egy amerikai alapítású üzleti magazin.

„Arra kíváncsiak, hogy ha téged küldenek ki Amerikába arra az ösztöndíjas időszakra, mi az, amit te csak Amerikában tudsz megtanulni.”

Krisztián számára ez a pénzügyi, gazdasági újságírás volt a New York Egyetemen.

A másfél éves mesterképzés során olyan nemzetközileg is elismert tanároktól sajátíthatta el a szakmát, akik a versenyszférában már több évtizedes tapasztalattal rendelkeztek. Mike McIntire, a The New York Times kétszeres Pulitzer-díjas újságírója volt a legnagyobb hatással Krisztiánra. Az amerikai felfogás szerint ezen az órán sem a tananyag volt az, ami miatt igazán hálás lehet az oknyomozó újságírónak, hanem az, ahogy átadta a hallgatóknak harminc év tapasztalatát. Megosztotta a hallgatókkal a saját munkamódszerét, és azt, hogy hogyan ütemez egy profi projektet. Ezekkel a praktikákkal egy kezdő újságíró akár éveket is spórolhat, hiszen nem egyedül kell megtalálnia a legjobb metódust.

Természetesen New York-ban sem szeretett volna csak az egyetemi tanulmányaival foglalkozni. Amint kikerült a kontinensre, már augusztusban felvette a kapcsolatot a kinti Forbes szerkesztőségével, hogy szeretne náluk határozott idejű szakmai gyakorlatot végezni. Ismét a számára ismerős dollármilliódosok listáján dolgozott, de már nem csak a magyarokkal foglalkozhatott.

NAPJAINK KIHÍVÁSAI

Természetesen az amerikai álom után sem ért véget Krisztián világszertei útja, nyáron a Reuters frankfurti központjában írt a pénzügyi piacokról. Jelenleg a decemberét a diplomázás tölti ki a New York Egyetemen, a diplomamunkájában azt a témát dolgozza fel, hogy hogyan lett az USA a zöld bitcoinbányászat új fellegvára.

Am a sikerek és csodálatos lehetőségek ellenére, ahogy a legtöbb fiatal, úgy Krisztián is keresi a válaszokat a karrierútja során felmerülő kérdésekre: ilyen sokszínű és nemzetközi tapasztalat után hogyan és merre tovább?

Krisztián gyakran hangsúlyozta a beszélgetés során, hogy ne ragaszkodjunk görcsösen egy szakterülethez. Ahhoz, hogy ne kelljen számunkra hátrányos kompromisszumokat kötnünk a karrierünkben, nemcsak rugalmasnak és szerencsésnek kell lenni, hanem nyitott szemmel járni a világban. Meg kell ragadni a lehetőségeket, legyen az egyetemi lap, fizetetlen gyakorlat vagy blogírás. Szerinte a karrierünk elején nem érdemes sokat válogatni a lehetőségek között, csak azt kell figyelni, hogy milyen lépcsőfokokon tudnánk közelebb jutni a céljainkhoz.

„Az újságírásban az a legcsodálatosabb, hogy ha valaki kíváncsi a világra, akkor onnantól kezdve bármilyen területről tud írni. Akkor is, ha valaki üzleti újságíróként kezdte a pályáját, át tud nyargalni egy másik iparágba. Elég nagy a mozgástér ahhoz, hogy a tudáséhséget akár évtizedekre ki tudja elégíteni.”

Utólag így gondolkodik a karrierje indulásáról: „Biztos, hogy több saját, egyéni projektet indítanék, és nem félnék totál hülyének tűnni, amikor valamibe belekezek.” Szerinte az újságírói belépési küszöb szinte nulla. „Bárki tud indítani egy hírlevelet, bárki tud olyan témákat találni, akár a lakóhelyén, akár az iskolájában, amik közérdeklődésre adnak okot. Onnantól kezdve minden eszköz a kezében van: közösségi média, blog, hírlevél, bármi. Nem kerül gyakorlatilag semmibe, egyszerűen annyi, hogy el kell kezdened, és meg kell találnod a saját közönségedet.”

„Azt tanultam meg a Corvínuson, hogy nem érdemes várni. Nincs olyan, hogy tökéletes alkalom, amikor majd teljesen fel leszek készítve valamire. Az egész egyetem arról szól, hogy bedobd magad a mélyvízbe, és tulajdonképpen senkit nem érdekel, ha valami nem sikerül. Sőt, kifejezetten hasznos, ha valami nem jön össze, biztos, hogy a bukásból sokkal többet lehet tanulni, mint ha valami sikerül.”

FŐSZERKESZTŐI SZÉKBŐL A FORBESHOZ

Főszerkesztői mandátuma után a magyar Forbes magazinhoz került, ahol az Amerikában készülő dollármilliódos listára kerülő leggazdagabb magyarok pénzügyeit göngyölytette fel. Ez egy érdekes oknyomozói tapasztalat volt, többek

DUE-táborok 2022. június 25.-július 3. Balatonkenese

DUE podcaster és rádiós tábor - DUE videós, youtuber és tiktoker tábor - www.duetaborok.hu

EZ NEM A VILÁG VÉGE

HA MÁR A FÉLELMEINKET HOZZUK FELSZÍNRE, GYANÍTOM NEM ÉN VAGYOK AZ EGYETLEN, AKIT LEGSÖTÉTEBB RÉMÁLMAIBAN KÍSÉRT A TOVÁBBTANULÁS KÉRDÉSE. HOVA TOVÁBB? MI LESZ, HA ROSSZUL VÁLASZTOK? MI TÖRTÉNIK, HA NEM VESZNEK FEL AZ EGYETEMRE? KISS PANKA KORÁBBAN SZERKESZTŐSÉGÜNK OSZLOPOS TAGJA VOLT, ÉS Ő AZOK KÖZÉ TARTOZIK, AKIKNEK AZ UTÓBBI PROBLÉMÁVAL KELLETT MEGKÜZDENIÜK. PANKA ELÁRULTA NEKÜNK, HOGY BÁR NEM KÖNNYŰ ÚJRATERVEZNI, NEM OMLIK ÖSSZE A VILÁG, HA MÉGIS MEG KELL TENNI.

Sebestyén Boglárka, Az év diákújságírója, középiskola, 2. helyezett

MIT CSINÁLNÁL MÁSKÉPPEN?

Mindig nagyon próbálok úgy csinálni mindent, hogy később ne kelljen megbánnom semmit, hogy ne szomorúan vagy mérgesen gondoljak vissza azokra a bizonyos döntésekre. Nyilván ettől függetlenül hozok rossz döntéseket, de azt hiszem, most volt először, hogy egy igazán nagy döntés vagy döntéssorozat után elgondolkodtam, hogy talán nem így kellett volna. Persze, utána rögtön emlékeztetem magam, hogy miért is pont így csináltam a dolgokat, és mindig megfogalmazom, hogy bonyolult volt a helyzet, de az is biztos, hogy megjegyeztem néhány dolgot, amiket nem szeretnék elfelejteni a jövőben. Ilyen például az, hogy a jó munkához idő kell, de sok más szolásunk is bizonyította igazságtartalmát, így a sokat akar a szarka... kezdetű is. Bár, azt hiszem, ezt letagadnám, ha bárki rákérdezne.

MIVEL TÖLTÖD EZT AZ ÉVET?

Szeretnék jövő ősszel egyetemre menni, úgyhogy tanulok, készülök az érettségikre. A tanulás mellett dolgozom is, fociedzőként és recepciósként egy magánrendelőben. Kiskorom óta focizom, de az elmúlt egy évben elkezdtem komolyabban foglalkozni vele, sokat edzek egyedül is, nagypályán is játszom és futsalozom is. A zenélés kicsit háttérbe szorult a sok munka miatt, de azért időről időre leülök gitározgatni.

MIT ÜZENÉL AZOKNAK, AKIKNEK AZ A LEGNAGYOBB FÉLELMŪK, HOGY SEHOVA NEM VESZIK FEL ŐKET?

Csak azt tudom elmondani, hogy én mire próbálok figyelni, talán ez segít nektek is, ha esetleg hasonló helyzetbe kerülnétek.

Nagyon korán elkezdtem felkészíteni magam a továbbtanulással, érettségivel kapcsolatos kérdésekre, arra, hogy sokaknak el kell mondanom majd, hogy nem vettem fel egyetemre. Lehet, hogy ez téged nem zavarna annyira, de azt hiszem, ezt akkor is jó végiggondolni, sokat jelent az önbizalmunknak, ha nem a legkínosabb módon sikerül elmesélni a történeteket. Én egy idő után már csak annyit mondtam, hogy most dolgozom egy évet, mert nem tudtam biztosan, hogy hova menjek tovább, és ez nagyjából így is van.

A legfontosabb szempont, ami alapján most szervezem az életem, az az, hogy bármit csinálhatok ebben az egy évben, de sem közben, sem pedig utána nem érezhetem azt, hogy elpocsékoltam háromszázhatvanöt napot az életemből. Így most azokra a dolgokra próbálok koncentrálni, amik fontosak nekem és talán a jövőben is kifizetődőek lesznek, de most úgy látom, hogy jövőre nem biztos, hogy beleférnének az életembe. Ezért igyekszem most dolgozni, és ezért próbálok ki magam fociedzőként is. Talán ez a gondolat volt az egyik oka annak, hogy nem vesztsem el teljesen, amikor nem vettem fel.

Fontos végiggondolni szerintem azt is, hogy mi lesz nehezebb idén, mint eddig. Én például szerettem volna elköltözni itthonról, kipróbálni, hogy milyen egyedül élni. Ezt most még nem sikerült megvalósítani, de jó érzés abból a pénzből venni bérletet, amiért megdolgoztam, kicsit mégis függetlenedni, elkezdni azt az életet, amit szerettem volna. Ami nekem még furcsa és nehéz, hogy nem olyan egyszerű ismerkedni,

szocializálódni. Találkozom új emberekkel a munkában is, de ők általában idősebbek, nem tud kialakulni olyan kapcsolat, mint amilyen Divin vagy egy nulladik órai focin ki tud a diákok között. Az persze személyiségfüggő, hogy ez mennyire zavar téged, de érdemes tisztában lenni ezzel is.

De azt is tudatosítsd magadban, hogy nincs veszve semmi, ha nem kerülsz be elsőre oda, ahova szeretnéd, ez a plusz egy év nagy lehetőség és szabadság, és ha tudsz élni vele, akkor sokat ad majd neked, meglátod!

MI A LEGJOBB ÉS A LEGROSSZABB DOLOG EBBEN AZ ÉVBEN?

Azt hiszem, hogy mert ilyen évem még nem volt, és mert szeretném nagyon jól csinálni, leginkább azok a dolgok határozzák meg az életem, amikről tudom, hogy nem szeretném, ha bekövetkeznének. Más lett az életritmusom, mint amilyen a sulis volt, néha már majdnem büntudattal alszom el, hogy ma sem buliztam. Van, hogy úgy érzem, valaki megállította az életem, és én csak próbálok elútni az időt addig, amíg újra megnyomja a play/pause gombot. Ez talán a legrosszabb ebben az évben, hogy tudom, az eredeti terv nem ez volt, hogy nem tudom, mi lesz nehezebb majd később azért, mert csúszik egy évet minden, de ilyenkor emlékeztetem magam arra, hogy jó és hasznos dolgokat csinálok, nem pocskolólok az időmet. Szerencsére a barátaimmal a különböző időbeosztások ellenére is sokat találkozunk. Az még szintén nagyon jó, hogy a barátom is közel lakik, úgyhogy folyton együtt vagyunk, néha már örülök is neki, ha fíázni akar 😊 Élvezem azt is, hogy én dönthettem el, hogy mit csinálok ebben az egy évben, és bár a sok munkával ez a szabadság jelentősen redukálódott, sikerült megtartani egy kellemes egyensúlyt, van idő mindenre, amit nagyon szeretnék.

TOVÁBBTANULÁSSAL MI A TERV?

Ovis korom óta egyetemre szeretnék menni, úgyhogy mindenképpen ez lenne a cél, az irány is megvan, még a konkrétumokban kicsit bizonytalan vagyok, most az orvosira készülök, de a pszichológia is nagyon érdekel. Szerencsére hasonló felvételi tárgyak kellene mindkettőhöz, úgyhogy még van néhány hónapom kitalálni, hogy pontosan mit is szeretnék.

MOST HOGYAN TUDSZ JELENTKEZNI?

Hirtelen nagyon egyedül találja magát az ember, ha már nem jár gimibe, érdemes a régi tanároktól megkérdezni, hogy pontosan hogyan is zajlik a jelentkezés, én is ezt csináltam, és így kevésbé volt ijesztő az egész. De igazából maga a folyamat nem volt bonyolult, jelentkezni a sulis helyett egy Kormányablaknál kell vagy Ügyfélkapun keresztül, online. Én az utóbbit választottam, így fel kellett töltenem mindenféle bizonyítványt, amit amúgy is fel kell mindenkinek a felvi.hu-ra és ugyanazt a jelentkezési lapot kellett kitöltenem, mint amit a suliban is kapunk érettségi előtt. A jelentős különbség az volt, hogy az ismétlődő és javító érettségik már pénzbe kerülnek, ezt is el kell utalni az Oktatási Hivatalnak. Tényleg kicsit ijesztő ezt osztályfőnökök, titkárság és osztálytársak nélkül csinálni, de mindenről megerősítő emailt küld az Oktatási Hivatal, úgyhogy nem kell izgulni, ha bármi gond van, akkor segítenek.

Remélem, mindenkinek sikerül majd, amit eltervezett, szurkolok Nektek!

Őszintén, engem megnyugtatott Panka őszintesége, fontos, hogy megtegyünk minden tőlünk telhetőt a céljaink érdekében, de akkor sincs világvége, hogyha nem úgy történnek a dolgok, ahogy azt elterveztük.

DUE-táborok 2022. június 25.-július 3. Balatonkenese

DUE újságíró és blogger tábor - DUE fotós tábor - www.duetaborok.hu

SZELEK SZÁRNYÁN

A SIKLÓSI-TESTVÉREK MÁR ÉVEK ÓTA VITORLÁZNAK. AZ ÉLETÜK RÉSZÉVÉ VÁLT, HISZEN RENGETEG ÉLMÉNYT ÉS TAPASZTALATOT ADOTT NEKIK EZ A SPORT. DE VAJON MI REJLIK A VITORLÁZÁS MÖGÖTT? MILYEN ÚT VEZETETT A SIKERÜK FELÉ?

Mór és Lóránt vitorlás családból jönnek. Édesapjuk is vitorlázik, a családnak pedig van egy nyaralója és egy nagyobb családi hajója a Balatonnál. Elmondták, kisebb korukban jártak családostól vitorlázni. Először mindketten pár hétig tartó táborokba jártak, majd versenyezni kezdtek, így ragadta magával őket az egész sportág. Mór 4 éve a Balatoni Yacht Clubban versenyez, ahol egyre nagyobb eredményeket ért el. Elmondása szerint a Magyar Bajnoki 2. helyezésre, 2 Európa Bajnokságra való kijutására és Országos Ranglista 4. helyére a legbüszkébb. Öccse, Lóránt, habár volt, amikor nem szerette a vitorlázást, ma már büszkén szeli a hullámokat a Balatoni Yacht Clubban. Nyert már többek között országos bajnoki serdülő bronzérmet is.

Eleinte mind a ketten egyszemélyes „Optimist” hajóban versenyeztek, melyet a fiatalok 15 éves korukig használhatnak. Mór tavaly óta kétszemélyes, 420-as hajóosztályban versenyez, ami már egy olimpiai hajóosztály ifjúsági hajója. A vitorlázók a versenyeken pályákon versenyeznek, ahol a széliránynak megfelelően vannak széllel szembeni, illetve különböző szögű hátszeles szakaszok. A vitorlázás komoly fizikai és szellemi igénybevétellel jár, gyakran akár 8-9 óráig tart egy verseny.

„A Balatonon vagy akármelyik másik hazai tavon a vitorlázás ésjátékká válik a körülmények miatt.” – mondta Mór. „Ülsz

egy kis műanyag hajóban egyedül vagy kettesben, lehet hideg vagy forróság, kis szél vagy vihar, Neked mindig meg kell találnod a legjobb megoldást.” Hozzá az itthoni pálya közelebb áll, mert sokkal kiszámíthatatlanabb, mint egy külföldi terep. A külföldi pályák inkább különlegeseek, mivel oda egy évben 4-5-ször utaznak ki.

Ahhoz, hogy ilyen eredményeket tudjanak elérni, nagyon sokat kell edzeni. Mór szerint ehhez Magyarországon sokszor túl kis szél és hullámok járulnak, nem lehet jól felkészülni a külföldi (tengeri vagy óceáni) körülményekre. További nehézség még, hogy egy világversenyre való kvalifikáláshoz külföldi versenyeken is részt kell venni, és ezek az utazások a tanulóssal nehezen összeegyeztethetőek. De egy versenyre nem elég csupán edzéssel készülni. A mentális felkészültség legalább olyan szükséges a jó eredmények eléréséhez. Fontosabb versenyeinél Mór az előtte lévő hetet a ráhangolódásnak szenteli. Sokat gondolkodik a versenyről, a taktikáról és motivációs zenét hallgat. Odafigyel az étkezésére és az alváásra. De így is volt úgy, hogy az utolsó pillanatban túlstresszeli a helyzetet. „A 2021-es országos bajnoki érmemet egy utolsó pillanatban megváltoztatott rajtpozíció döntötte el az utolsó futamban”. A nagyobb versenyek előtt és az első rajtoknál szokott

feszült lenni, de, ahogy fogalmaz, ez pozitívan csapódik le benne. Lóránt ezzel szemben versenyek előtt sosem izgul, de a rajtlövés előtt hirtelen igen. Ez viszont amilyen gyorsan jön, olyan gyorsan el is illan.

A sport több mindent is adott a fiúknak. Mór a vitorlázók között igazán otthon érzi magát. A sport által megtanult a céljaiért küzdeni és magában bízni, hogy sok gyakorlással bármit el tud érni. Rengeteg munkát fektetett a vitorlázásba, hogy jobb és jobb legyen. Lóránt egy olyan csoportban van, ahol szinte mindenki idősebb nála, így a küzdés mellett alkalmazkodni is megtanult.

Mindkét fiú ambíciózus a jövővel kapcsolatban. Lóránt célja kijutni először az EB-re, majd később a VB-re is. Mór jelenleg olyan hajóosztályban van, ahol elmondása szerint nehéz kitűnni. Eddig a vitorlázás volt a legfontosabb számára, de ebben az élethelyzetben egy lett a sok közül. Ennek ellenére szeretne egy magyar bajnoki címet nyerni összetettben is, és az ideitől, nálunk rendezett világbajnokságon jól szerepelni, amire minden esélye megvan.

(Millei Anikó, Bálint Boglárka)

„RENDKÍVÜL MOTIVÁL, HOGY A HAZÁMÉRT JÁTSZHATOK”

INTERJÚ GYÜRK ZSIGMONDDAL

KITARTÁS, ALÁZAT, TEHETSÉG. EZEL A HÁROM SZÓVAL LEHETNE RÖVIDEN BEMUTATNI A 16 ÉVES GYÜRK ZSIGMONDOT, A BUDAPEST HONVÉD MAGYAR VÁLOGATOTT KOSÁRLABDÁZÓJÁT. SZŰK KÉT ÉV ALATT, SZENTENDRÉRŐL INDULVA A KISPESTIEK U16-OS ÉS U18-AS KOROSZTÁLYÁNAK IS ALAPEMBERÉVÉ VÁLT, EMELLETT MÁR A FELNÖTTEK KÖZÖTT IS BEMUTAKOZHATOTT. A NEMZETI EGYÜTTESBEN CSAPATKAPITÁNYI POZÍCIÓT IS BETÖLTŐ ZSIGMONDNAK UGYAN MÉG A TANULÁS AZ ELSŐ, DE MINDENT MEGTESZ SPORTKARRIERJE FEJLŐDÉSÉÉRT, AMI OLYKOR ÁLDOZATOKKAL IS JÁR – TÖBBEK KÖZÖTT ERRŐL IS OLVASHATTOK INTERJÚNKBAN.

HOGY KEZDŐDÖTT NÁLAD A KOSÁRLABDÁZÁS IRÁNTI SZERELEM?

Nálunk ez egy családi hagyomány, hiszen nagypapám, apukám és mind a négy unokatestvérem is űzte ezt a sportágat, úgyhogy nem volt más választásom, mint hogy én is elmenjek kosarazni. Második osztályosként kezdtem és egészen nyolcadik felévéig Szentendrén játszottam, azután mentem át a Honvédba, ahol jelenleg is játszom. Ez egy nagy váltás volt, hiszen ekkor a korábban elérhetetlennek hitt álmaim elkezdtek valós célokká válni, és ez hatalmas motivációt adott és ad a mai napig is nekem.

JELENLEG AZ ÉLETKORODNAK MEGFELELŐ, ILLETVE IDŐSEBB KOROSZTÁLYOK CSAPATAINAK IS ÁLLANDÓ TAGJA, CSAPATKAPITÁNYA VAGY, EMELLETT A VÁLOGATOTTBAN IS SZÁMÍTANAK RÁD. MILYEN ÁLDOZATOKKAL JÁR MINDEZ?

Igen, nagy áldozatokkal jár az, hogy nem csak egy korosztályban játszom, viszont nagyon sokat segít. Eredményességben nehezíti a dolgot, nem tudok folyamatosan egy csapattal edzeni, nem tudunk nagyon összeszokni így, hogy mindig váltogatni kell az U16, U18 és a válogatott között – egyszer már bemutatkozhattam a felnőtt csapatban is, és az is természetesen egy teljesen más felállás volt. De ezek hosszútávon mind kifizetődnek,

és én úgy vagyok vele, hogy az utánpótlásban az a legfontosabb, hogy hosszútávon sokat fejlődjek, és ezt jól oldják meg itt a Honvédban.

A VÁLOGATOTT MECCSEKEN, MIKOR FELCSENDÜL A HIMNUSZ, MILYEN ÉRZÉSEK FUTNAK ÁT RAJTAD, EGY-EGY TÉTMECCSEN TÉGED FELSPANNOL VAGY INKÁBB A RÁD NEHEZEDŐ TEHER SÚLYÁT ÉRZED JOBBAN?

A válogatott meccseket nagyon szeretem, volt lehetőségem tavaly az eggyel idősebbekkel menni az Eb-t helyettesítő tornára, ami szuper érzés volt. Ott vehettem fel először a címeres mezt és énekelhettem a Himnuszt úgy, hogy a címeren volt a kezem. Ez nagyon felemelő érzés, libabőrös vagyok minden egyes alkalommal, és rendkívül motivál az, hogy a hazámért játszhatok. Nem hittem volna kiskoromban, hogy valamikor akár utánpótlásban, akár majd felnőtt korosztályban mindez megvalósulhat, sikerülhet ez az álom. Pláne, hogy most már csapatkapitány is vagyok, sokkal inkább egy nagy ajándéknak, mintsem tehernek érzem az egészet.

JELENLEG TIZEDIKES GIMNAZISTA VAGY, HAMAROSAN VÁLASZTÓVÍZ ELÉ NÉZEL, TANULÁS VAGY SPORT, EZ LESZ A KÉRDÉS. JELENLEG MILYEN ÁLLÁSPONTON VAGY?

Nagyon sokan szokták kérdezni ezt tőlem, és mindig nehéz a válasz, hiszen a tanulás is nagyon fontos, de a emellett a sportban is

nagyobb jövő elé nézhetek. Mégis úgy vagyok vele, hogy még a tanulás az első, még nem vagyok ott, hogy véglegesen döntsek a kettő között. Hosszú távon kell, hogy gondolkozzam, jöhet egy sérülés, de ha csak időszerűen is abbahagynám a kosárlabdázást 35-40 évesen, akkor is tudjak új dolgokba belevágni. Szerintem még túl korai otthagyni a tanulást, szeretnék vele addig várni, hogy lássam, a kosár egy biztos alap, és az az út járható, egy jó karrier áll előttem, amiben én végig örömet tudom lelni, mert számomra ez a legfontosabb.

(Berki Dani)

ONLINE RAGADOZÓK

GROOMING AJÁNDÉKBA CSOMAGOLVA

„NE ÁLLJ SZÓBA IDEGENEKKEL!” – LEGALÁBB EGYSZER MINDEN GYEREK HALLJA EZT, MIELŐTT LEENGEDNÉK A JÁTSZÓTÉRRE, ELMENNE AZ ISKOLÁBA VAGY A BOLTBA A SAROKRA. EZ EGY NEVELÉSI LÉPÉS AZ ELLEN, HOGY ELKERÜLJÉK A ROSSZ SZÁNDÉKÚ KÖZELEDÉSEKET. A GOND AZONBAN AZ, HOGY NAPJAINKBAN MÁR NEM CSAK AZ UTCÁKON KELL MEGÓVNI A FIATALOKAT, HANEM AZ ONLINE TÉRBEN IS, HISZEN A BŰNÖZŐKNEK ELÉG EGY PROFIL MÖGÉ REJTŐZNIÉ, ÉS AZ ÓVATLAN FELHASZNÁLÓBÓL KÖNNYEN ÁLDOZAT LEHET.

MI AZ A GROOMING?

A „grooming”, magyarul „becserkészés” egy olyan folyamat, amely során az elkövető gyerekeket hálóz be az interneten keresztül, szexuális kihasználás céljával. Mindezt lassan teszi, mialatt egy bizalmi, affektív kapcsolatot épít ki áldozatával. Nulladik lépésként a lehető legtöbb információt megszerzi a kiszemeltől: ki ő, mit szeret, milyen témák érdeklik, milyen a stílusa – erre pedig szinte megterített asztal a közösségi média, különösen annak felelőtlen használata (például képekkel, publikus profillal).

AZ ELSŐ LÉPÉS

Az elkövető általában álprofilot használ, gyakran hasonló korúnak álcázva magát. A behálózás nagyon sok felületen történhet, a közösségi média mellett akár társskereső oldalakon vagy online játékok fórumain is. A „közös téma” könnyen elaltatja a gyanút, mikor felveszi áldozatával a kapcsolatot, ezzel a tudatosan felépített hamis személyiséggel pedig egyre közelebb férkőzik hozzá.

KEDVES, TÖRŐDŐ, FIGYELMES

Posztív visszajelzéseket küld, folyamatosan érezteti feltétlen szeretetét – akár rajongását

–, hogy szimpátiát ébresszen, ezt pedig eszközként tudja használni majd arra, hogy később nehezen lehessen neki nemet mondani. Kezdetben csupán kis szívességekre kéri az áldozatát, aki ezt gyakran annak ellenére is megteszi, hogy kényelmetlen számára, hiszen cserébe figyelmet és törődést kap. Ezután fokozatosan hozzászoktatja, hogy ezeket akár akarata ellenére is teljesítse, miközben egyre nagyobb dolgokat kér tőle. Emellett rendszeresen erőltet online beszélgetést, de kérhet személyes találkozót, randevút is, ahol igyekszik elérni a testi kontaktust (például ölelet, fogdos, meg akar csókolni). Ajándékokat, akár pénzt is küld.

TAGADÁSRA ÉRZELMI ZSAROLÁS

Ha mégis nemet mond az áldozat, az elkövető manipulációval, érzelmi zsarolással vagy akár fenyegetéssel is reagálhat, ezzel pathhelyezetbe és elbizonytalanodásra kényszerítve őt. A chatelések folyamán a szexuális témákat erőlteti, előbb-utóbb pedig pornográf tartalmakat, intim fotókat, videókat küldözget és ugyanerre kéri áldozatát.

MIT LEHET TENNI ELLENE?

Szülőként, ha a gyermek már használ okos készülékeket, érdemes beszélgetni velük, figyelmeztetni őket és lefektetni szabályokat a biztonságos internethasználattal kapcsolatban.

A fiatalok számára pedig a legfontosabb tanács, hogy felelősen használjanak minden online platformot, már az is sokat segíthet, ha a profilunkat nyilvánosról privátra állítjuk és nem adunk ki magunkról semmilyen személyes, intim információt.

A sexting, a zsarolás és a zaklatás minden formája bűncselekménynek minősül, ha ilyenl kerülsz szembe, meg van az esélye, hogy áldozat vagy (vagy a gyereked), ilyenkor minél előbb érdemes felkeresni egy felnőttet vagy a hatóságokat, és segítséget kérni. Ezt megteheted például az ingyenesen hívható Kék Vonal-on is.

(Németh Fruzsí)

NÉMETTANULÁS KÖNNYEDÉN

A NÉMET NYELVET CSAK NEM 100 MILLIÓ EMBER BESZÉLI ANYANYELVI SZINTEN, ÉS TÖBB MINT 20 ORSZÁGBAN ÉL JELENTŐS MENNYISÉGŰ NÉMETAJKÚ LAKOSSÁG. ÉPPEM EZÉRT NEM CSODA, HA TE IS AZON 80 MILLIÓ EMBER KÖZÉ TARTOZOL, AKI EZT A NYELVET TANULJA. AZ INTERNET SZERENCSÉRE JÓ PÁR LEHETŐSÉGET NYÚJT A GYAKORLÁSRA.

LIVEMOCHA

A LiveMocha alapjában véve egy alkalmazás, de online is megtalálható. Az a különleges benne, hogy anyanyelvi beszélők segítenek a tanuló státuszú felhasználóknak. A számos különböző nyelv mellett magyarul is lehet tanulni, tehát mi is besegíthetünk az érdeklődőknek. A leckék témakörökre vannak osztva, kezdve a bemutatkozó kifejezésekkel. Lehet választani írásbeli és szóbeli feladatok között, amiket más fogyasztók ellenőriznek.

ISTART GERMAN

Ezt az alkalmazás olyanoknak készült, akik még semennyit se tudnak németül, de sürgősen megtanulnának. A kurzus végére alapfokon kommunikálni is tudtok majd. Sajnos a felület angol nyelvű, de mivel a képzés nulláról indul, nem kell hozzá tökéletes angoltudás. Ha a németet kivégeztétek, több másik kurzust is el lehet kezdeni az *iStart Spanish*-től az *iStart Japanese*-ig.

ANKI

Az Anki egy olyan program, amely megkönnyíti az emlékezést. Jelentősen csökkentheti a tanulással töltött időt, nagymértékben növelheti a tanulás mennyiségét. Az applikáció legfőképpen azoknak nyújthat segítséget, akik időszükében vannak nyelvtanulás terén. A leckéket úgy alakítja ki, hogy kevesebb idő alatt a felhasználó lecke mennyisége mégis több legyen. Nem csak nyelvek elsajátítására jó, hanem nevek memorizálására, vizsgákra, még gitárakkordok gyakorlására is. Nyelvtanulás témában a program segítségével szavakat tudunk megtanulni, a hangsúly pedig az ismétlésen van. Az alkalmazás a szavak nehézségi fokához mérten gyakoroltatja a már megszerzett szókincsbeli tudást. A menü nyelvét be lehet állítani magyarra, azonban ne lepődj meg, ha angol részekkel találkozol, mert még nem teljes a fordítás.

DEUTSCH LERNEN MIT DER DW

A DW-vel úgy tanulhatsz németül, ahogy neked tetszik: egy izgalmas telenovellával vagy akár egy online tanfolyammal. Letölthető videókkal, hanganyagokkal és podcastokkal-

vagy a klasszikus módon: szövegekkel és munkalapokkal. Alapfoktól középfokig vannak feladatok, és mindenki megtalálja a hozzá illő formát. Ami a legelőnyösebb a tanfolyamban, hogy van honlapja, applikációja és Youtube-csatornája is.

NÉMETTANULÁS ÁGIVAL

Sólyom Ágnes évek óta foglalkozik némettanítással iskolákban, illetve magánúton is. Elérhető Facebook-on, az internetes weboldalán és Youtube-on is. Ha kezdő vagy, ez a program éppen neked való, de a már nyelvvizsgára készülőknek is szólnak videói. Nem bonyolítja a dolgot sok nyelvtannal, táblázattal, hanem a beszédekbe azonnal beépíthető paneleket kínál. Az anyagai főleg azoknak válhatnak hasznukra, akik német nyelvterületre készülnek.

A nyelvtanulás így nem lesz az írászatalodhoz kötve, hanem szinte bárhova magaddal viheted a telefonodon. Fontos viszont, hogy rendszeresen gyakorolj, hiszen ez elmaradhatatlan hozzávalója a sikeres nyelvtanuláshoz.

(Tóth Katinka)

POSZTOLJ A GYEREKRŐL

VAGY SEM? EGY SZAVAZAT A NEM MELLETT

HIÁBA ADOTT HANGOT TÖBB NAGYOBB PORTÁL, BLOG, PLATFORM A GYERMEKEKRŐL SZÓLÓ TARTALMAK MEGOSZTÁSA ELLENI VÉLEMÉNYNEK, A KÖR SAJNOS MINDIG ÚJRA INDUL, HISZEN ENNEK ELLENÉRE IS NAPISZINTEN ÖMLIK RÁNK ISMERŐSEINKTŐL VAGY VALAMILYEN CELEB KÖZÖSSÉGI OLDALÁRÓL, EZ PEDIG TUDAT ALATT IS KÉSZTETHETI A SZÜLŐKET A POSZTOLÁSRA. ENNEK AZONBAN TÖBB ÁRNYOLDALA ÉS VESZÉLYE VAN, MINT AMENNYIRE ELSŐRE GONDOLUNK, ÍGY AKINEK ÉPPEN A „POSZTOLÁS” GOMBON VAN AZ UJJA, AZ ELŐSZÖR OLVASSA EL EZT A CIKKET ÉS CSAK UTÁNA DÖNTSÖN!

„MIÉRT NE POSZTOLNÉK A GYEREKEMRŐL? OLYAN ARANYOS!”

A közösségi háló egyik funkciója, hogy mindennapi életünket megoszthassuk a minket körülvevő emberekkel. Ha gyereked lesz, ő is részese lesz ennek. De ezáltal nem csak neveléséért, hanem a személyiségéért is felelős vagy mint szülő, ami lefedi a közösségi platformokra posztolt képeket, videókat is. Természetesen ilyenkor sokan kézenfekvő ellenérvekkel próbálják ezt megcáfolni: „nehogy már más mondja meg mit csináljak” vagy „de hát olyan aranyos”. De ez a viselkedés nem biztos, hogy a gyerek javára válik, hiszen ezáltal a későbbi énjét függővé teszi a külső véleményektől. Nem lehet elmenni szó nélkül amellett sem, hogy már azelőtt digitális lábnyomot hoz létre neki, mielőtt egyáltalán legális profillal rendelkezhetne bármelyik közösségi oldalon.

A GYEREKNEK IS VANNAK SZEMÉLYISÉGJOGAI

Legtöbbször a gyerekről szóló képeket a legjobb szándékkal osztja meg a szülő, de ami esetleg családon belül bájos, vicces vagy aranyos, az

külső szemmel, vagy a későbbiek folyamán a gyermekre nézve kínossá, előnytelené válhat. Bár lehet, még beszélni sem tud, nem hogy véleményt alkotni a témáról, a jog ugyanúgy megilleti őt is, mint bárki másnak, ha ő szerepel a megosztani kívánt képen.

HÚZD MEG A VONALAT A MAGÁNÉLETEDBEN!

A probléma nem a közös karácsonyi fotóban gyökerezik, amit a szülő az ismerősei körében esetleg megoszt. Az viszont már felelőtlenségnek számíthat, amikor rendszeresen, részletekbe menően közzéteszi, dokumentálja a gyerek életét, így még az az ezernyolcszázharminc ismerőse is látni fogja a sárban fetregő gyerkőcöt, aki mellékesen lehet, hogy egyáltalán nem is kíváncsi rá. Fontos tehát, hogy szülőként meghúzzuk azt a bizonyos vonalat, amin belül maradnak ezek a tartalmak – természetesen ezt mindenkinek

magának kell megítélnie, de azt biztos, hogy a gyerekről való posztolás többnyire inkább a pillanatról, mint a megfontoltságról szól. Majd ha felnő a gyermek, saját maga rendelkezhet jogaival, ha pedig megoszt magáról dolgokat, az már az ő önálló döntése.

ROSSZ KÉZBE IS KERÜLHETNEK A FOTÓK

Ez az egyik legerősebb érv mind közül, ami a felelős közösségi média használatra és átgondolásra buzdít. A szülő által ártatlan szándékkal közzétett fotók, ahogy kikerülnek az internetre – ahogy mondani szokás – ott is maradnak, és eljuthatnak rosszakarók kezébe is. Igen, a fürdőkádas pancsolós kép vagy akár a parton elsütött strandolós pillanat is szexualizálhatja a gyermeket a digitális világban. Ezután már elég elrettentő arra gondolni, hogy lehet, valaki ezekkel kereskedik vagy csinál nyomdafestéket már nem tűrő dolgokat. De nem csak a jelenre helyez nagy súlyt ez a felelőtlenség, hanem a jövőre is. Évek múlva is előkerülhetnek a fotók, és a gyerek a későbbiekben emiatt könnyen testi vagy lelki bántalmazás áldozatává válhat.

(NFruzi)

TANULJ ALAP(P)OSAN

ÉRETTSÉGI VAGY ÉV VÉGE? A TANULÁSRA RÁVENNI MAGUNKAT OLYKOR NEM EGYSZERŰ. A VILÁG NAGY, SZÍNES, A TANKÖNYVEK PEDIG NÉHA UNALMASNAK HATNAK, ÉS AZ IDŐBEOSZTÁS SEM EGYSZERŰ. VAN VISZONT EGY JÓ HÍR: A TECHNOLOGIA TESZ AZÉRT, HOGY A TANULÁS IZGALMASABB ÉS ÁTLÁTHATÓBB LEGYEN. ÍME NÉGY HASZNOS APP.

ÉRETTSÉGI GYAKORLÓ

Ez az ingyenes és könnyen kezelhető app igazán hasznos segítség az érettségi előtt állóknak a gyakorláshoz. Az összes írásbeli érettségi feladatlap megtalálható rajta minden tantárgyból, év és tantárgy szerint csoportosítva, közép- és emelt szinten egyaránt, megoldásokkal együtt. Mindezt egy helyen.

Az idegen nyelvi érettségi feladatlapok a hallott szövegértés hanganyagával együtt érhetőek el. Az itt megtalálható feladatok szerkeszthetőek. Lehet a szövegbe rajzolni vagy írni, majd ez el is menthető a változtatásokkal együtt. A már megoldott feladatlapok megjelölhetőek készként, így nyomon követhető és rendszerezhető a tanulási folyamat. Az alkalmazás keresési funkcióval rendelkezik, így akár részletek alapján meg lehet találni a szükséges anyagokat.

STUDYBUNNY

Ha egy igazán aranyos és motiváló applikációra van valakinek szüksége, akkor a StudyBunny-t csak ajánlani lehet. A letöltőknek egy nyuszi kell gondozniuk, amihez „pénzt” kell szerezniük. A pénz szerzésének módja egyszerű: tanulás.

Az alkalmazás segítségével lehet mérni a tanulási időt, listázni tudod a teendőket és tanulókártyák létrehozásával az ismétléssel vagy szótanulással sincs gond. Az elvégzett feladatokért, tanulásért cserébe jutalom jár, ami biztosítja nyuszi jólétét. Nem csak etetni lehet, a megszerzett zsetonokból ruhát és társakat is kaphat. Az ösztönzéshez hozzájárul, hogy az előre tervezett tanulási időnél visszaszámlálás van, valamint megnyugtató vagy éppen felpörgető aláfestő zenét is kapcsolhatunk.

TÖRI ÉRETTSÉGI

Ennek a letisztult és egyszerűen használható appnak a segítségével a szükséges érettségi témaköröket kapja kézhez a felhasználó. A témaköröknél a tételek kidolgozottan, vázlatosan találhatóak meg. Miután az adott részt megtanultad, a megszerzett tudás rögzítésének érdekében kérdésekre lehet válaszolni az olvasottakkal kapcsolatban.

TICKTICK: TO-DO LIST & CALENDAR VAGY TICKTICK - TODO & TASK LIST

Ha rendszerezésről van szó, és mindent átláthatóan, egy helyen szeretne tudni az ember, akkor ez lehet a megfelelő választás. Ebben a letisztult és egyszerűen kezelhető alkalmazásban egy saját profil alkotása után több teendőlista létrehozható, melyeket különböző témákban lehet megalkotni, mint például munka, tanulás vagy sport. Az adott témán belül listák készíthetőek, és naptárakba rendezhetőek az éppen aktuális programok. A listák formázhatóak, a színek és a háttér változtatható. Az adott eseményekhez, feladatokhoz további jegyzeteket lehet készíteni. A program számláló móddal rendelkezik, vagyis mutatja a hátralevő feladatokat, ez a kategóriák mellett jelenik meg, valamint határidőt és emlékeztetőt egyaránt be lehet állítani.

(Vörös Rebeka F.)

„KÖZHELYES EZT MONDANI, DE AZ EMBER TÉNYLEG NEM A SIKERÉRT CSINÁLJA”

INTERJÚ BARKÓCZI NOÉMIVEL

BARKÓCZI NOÉMI 2021-ES *DOLGOM VOLT* CÍMŰ ALBUMÁT SOK HELYEN KIKIÁLTOTTÁK AZ ÉV LEGJOBB ALBUMÁNAK. HELYEZ RÁ EZ VALAMI NYOMÁST? MILYEN ENNEK TUDATÁBAN ZENÉLNI? EZEKRE A KÉRDÉSEKRE KAPHATTUNK VÁLASZT, DE TÖBBEK KÖZÖTT ARRÓL IS SZÓ ESETT BESZÉLGETÉSÜNK SORÁN, HOGY MILYEN FILMBEN SZEREPELNÉNEK VAJON A *DOLGOM VOLT* DALAI.

HOGYAN KERÜLTÉL KAPCSOLATBA A ZENÉVEL?

Hét évesen kezdtem el zeneiskolába járni, a zongora lett a hangszerem. Szerettem a népdalokat és Disney-mesék zenéit, azok határozták meg a zenei ízlésem akkoriban. 13 évesen kezdtem el gitáron játszani, már nem csak komolyzenét, hanem „rájöttem”, hogy lehet feldolgozásokat is játszani, ami kinyitott egy kaput bennem.

AZZAL EGY IDŐBEN KEZDTÉL EL DALOKAT ÍRNI?

Azokat kicsit később, valahogy nem jutott eszembe, hogy akár én is írhatnék dalokat. Volt egy nagyon jó barátnóm már középiskolában, és ő volt az, aki írt dalokat, számítógépes programban szerkesztette ezeket. Szóval végül én megtanítottam őt kicsit gitározni, ő pedig engem dalokat írni.

HOGYAN MUTATNÁD BE A ZENÉDET OLYANNAK, AKI MÉG NEM HALLOTT RÓLAD?

Bajban lennék (*nevet - a szerk.*), mert szerintem elég sokat változott az évek során. Az biztos, hogy gitár- és szöveggözpontú

zene. Talán ez az énekes-dalszerzőség az, ami a mai napig a legmeghatározóbb irány. Fontos még, hogy próbálok egy komfortérzetet adni, mintha valaki közvetlenül mesélné a tapasztalatait, döntéseit, amit akár más is átélhet.

Azt, hogy zeneileg milyen irány, nagyon nehezen fogom meg, az elején talán a folk blues-osabb vonal volt a jellemző, de ma már ez eléggé felhígult.

ELEINTE SZÓLÓBAN, EGYSZÁL GITÁRRAL LÉPTÉL FEL, DE MÁRA MÁR ZENEKAR VAN MÖGÖTTED. MIÉRT ÉREZTED, HOGY VÁLTANOD KELL?

Érdekes, mert az elején, ahogy elkezdtem fellépni egy szál gitárral, nagyon hamar az jött a nézőktől, hogy „tök jó, de milyen jó lenne zenekarral!”. Én akkor még egyáltalán nem éreztem ezt.

Szerintem van egy nagyon nagy ereje az egy szál gitárnak. Sokkal jobban tud az ember közölni, és a közönség is a szövegre koncentrálni, közvetlenebb műfaj.

Viszont az utóbbi időben több zenekart hallgattam. Leginkább ilyen prózai ok van, hogy ki akartam próbálni új dolgokat. Jó érzés volt elképzelni és megvalósítani, hogy ez kicsit átváltson egy csapatprojektté az én egyszemélyes projektem helyett.

A KÉT ALBUMOD, A NEM VAGYOK ITT A ÉS DOLGOM VOLT KÖZÖTT 4 ÉV TELT EL. MI VOLT ENNEK AZ OKA?

Talán az, hogy nem élveztem, amikor csináltam. Amikor elkezdtek az együttessel a zenélést és kiadtuk a Linóleum EP-t, hirtelen nagyon sok feladat szakadt a nyakamba: voltak koncertjeink, próbáltunk, kezelni kellett a közösségi oldalakat. Több felelősség hárult rám, mint amennyi részét élveztem. Amikor erre rájöttem, úgy döntöttem, nézzük meg, hogy mi történik, ha leveszem magamról ezt a nyomást. Azt gondoltam, hogy el kell érnem újra, hogy valóban vágyjak arra, hogy zenéljek.

Hozzáteszem, nem kellett ehhez teljesen négy év, közbejött a pandémia, és ez rágett másfél évet a folyamatra. Két év szünetelés után azért már újra elkezdett motoszkálni bennem, hogy jó lenne ezt újra csinálni.

LÁTTAM EGY VIDEÓT, AMIBEN A LEMEZRŐL BESZÉLTÉL, ÉS SOKSZOR EGY FILMZENÉHEZ HASONLÍTOTTAD A SZÁMOKAT. MI LENNE ANNAK A FILMNEK A TÖRTÉNETE, AMIBEN AZ ALBUMAI DALAI SZÓLNÁNAK?

Nagyon szeretem azokat a filmeket, amiknek nincs olyan kifejezetten nagy történetük. Inkább az életnek bizonyos epizódjait fogják meg, amiknek nagyon erős hangulatuk van, érdekes beszélgetésekkel, mint mondjuk a Linklater-filmek. Valami ilyesmikben tudom ezt elképzelni, ami a fiatalok hétköznapjairól szól, akik próbálják élni a mindennapi életüket kisebb-nagyobb nehézségekkel. Kis érdekesség a témához, hogy még az első albumról (Nem vagyok itt) bekerült két dal „A legjobb dolgokon bőgni kell” című filmbe, ami úgy érzem, hogy ugyanez a fajta világ, mint amit én most elmondtam.

SOK HELYEN OLVASTAM, HOGY A TE SZÖVEGEIDBEN PONT AZ A JÓ, HOGY KÖNNYEN ÉRTHETŐEK, BÁRKI TUD VELE AZONOSULNI ÉS TE MAGAD IS EZT NYILATKOZTAD EGYSZER, HOGY NEKED EZEK NAGYON IRODALMI SZÖVEGEK NEM FEKSZENEK.

Igen, erre törekszem. Ettől függetlenül nagyon izgalmasnak találok a nyelvi játékokat és nagyra értékelem azt, aki ezt csinálja. Próbálok azt a szintet megtalálni, ami még könnyen befogadható, de van benne egy kis játékoság, mégsem nagyon elvont. Szerintem az jó dolog, ha az ember használja azt az eszközt, ami a kezében van, például az adott nyelv sajátosságait.

TÖBB HELYEN IS A DOLGOM VOLTOT 2021 LEGJOBB SINGER-SONGWRITER ALBUMÁNAK NEVEZIK. EZ VALAMIFÉLE TELJESÍTENI AKARÁST, MEGFELELÉST HELYEZ RÁD A TOVÁBBI MUNKÁIDBAN?

Biztos, hogy eszembe fog ez jutni, meg már eszembe is jut, hogy „igen, legközelebb is valami jót kéne csinálni”. Nem annyira jó elképzelni, hogy milyen lenne, ha következő lemez elmaradna ettől. De próbálok folyamatként gondolni erre: hogyha a következő lemez esetleg nem úgy sikerül, az is biztosan valamilyen szempontból hasznos lesz számomra és a zeném számára. Próbálok egy kicsit távolabbról nézni, és a megfeleléseket levenni magamról, mert semmi jóra nem vezetnek. Ezt a „teher alatt nő a pálma” elvetek bevaltom, nem nagyon értem, ha rágörcsölnék a következő lemezre, akkor csak negatívan hatna rám.

KAPTÁL KRITIKÁKAT AZ ALBUMMAL KAPCSOLATBAN?

Ez érdekes, mert nem nagyon kaptam kritikát. Nagyon kedvesek az emberek. Mi a zenekarral van, amin javítunk és újra gondolunk a koncertekre.

MILYEN ÚGY ZENÉLNI, HOGY ENNYIRE „FELKAPJÁK”, AMIT CSINÁLSZ?

Meglepő és tényleg valami eszméletlen, hogy eljönnek az emberek, hogy éneklük a dalokat és érződik, hogy kapnak valamit ettől. Bár közhelyes ezt mondani, de az ember tényleg nem a sikerért csinálja, hiszen hiába esik jól, amikor a lemez egy lista élére kerül, nehéz átélni érzelmileg. Viszont az, hogy ott vannak emberek, akik szeretik, azt lehet érezni, az sokkal konkrétabb, és ez az, ami motiváló.

(Bodor Julcsi)

Bemutatkozok Dömötör Albert, a Programozd a jövőd! egyik arca

A PROGRAMOZD A JÖVŐD! PROJEKT TAVASSZAL A KÖZÖSSÉGI MÉDIA FELÜLETEKEN MEGHIRDETETT FELHÍVÁSÁRA OLYAN FIATALOK JELENTKEZHETTEK, AKIK AZ INFORMATIKA IRÁNT ELHIVATOTTAK, SZERETIK ÉS ÉRTIK IS A SZAKMA FONTOSSÁGÁT, ÉS MINDERRŐL ÚGY TUDNAK BESZÉLNI, HOGY FELKELTSÉK KORTÁRSAIK FIGYELMÉT. A LÉGY TE A PROGRAMOZD A JÖVŐD ARCA! PÁLYÁZAT EGYIK KIVÁLASZTOTTJA DÖMÖTÖR ALBERT LETT - VELE AZ INFORMATIKAI TOVÁBBTANULÁSRÓL, AZ IT-SZAKMÁBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEKRŐL, VALAMIT SZEMÉLYES ÉS SZAKMAI AMBÍCIÓIRÓL BESZÉLGETTÜNK.

Cikkünkben Dömötör Alberttel, a Programozd a jövőd! projekt keretei között meghirdetett *Légy te a Programozd a jövőd arca!* elnevezésű megmérettetés egyik kiválasztottjával beszélgettünk.

HONNAN ERED AZ INFORMATIKA, A PROGRAMOZÁS SZERETETE NÁLAD?

18 éves budapesti diák vagyok, jövőre tervezek egyetemre menni. Mindig is érdekelték a technikai újítások, az a fajta gyerek voltam, aki mindent szétszed, hogy megnézze, hogy működik. Programozni 14 évesen kezdtem, attól kezdve sulis után minden nap foglalkoztam a projektjeimmel. Igaz, ezek nem tisztán a programozásról szóltak, a design részét mindig is jobban élveztem. Fontosnak tartom, hogy aki hasonlóval foglalkozik, az motivált legyen. Ezen a területen megvan az a hatalmas szerencsém, hogy minden, amit tudni kell, fent van az interneten. Én sem kaptam még semmilyen formális oktatást a programozásról, és szerintem az, hogy magamtól csinálom, és azt csinálom, ami érdekel, nagyban hozzájárul a lelkesedésemhez.

MIÉRT GONDOLTAD, HOGY JELENTKEZEL A LÉGY TE A PROGRAMOZD A JÖVŐD ARCA! FELKÉRÉSÉRE?

Elég régóta van egy ilyen ötletem, hogy indítok egy YouTube csatornát, amin programozással, és új technológiákkal foglalkozom, de olyan vagyok, hogy mindig tízszer annyi dolgot szeretnék csinálni, mint amennyi belefér az időmbe, ezért ez a tervem is el lett rakva a többi közé. Amikor viszont megláttam a pályázatot, előtört, hogy én is akartam ilyesmit csinálni, ezért nem volt kérdés, hogy indulok-e. Nem tudtam pontosan, hogy mire számíthatok majd, de úgy éreztem, nincs mit vesztenem, csak nyerhetek a dologgal. És mint kiderült, tényleg

MILYEN ERŐSSÉGEID VANNAK, AMI SZERINTED A PROJEKT ARCAKÉNT ELŐNYT JELENTHETET A VERSENYZŐKKEL SZEMBEN?

Maximalista vagyok. Szerintem senki másnak nem jutott eszébe egy napot gondolkodni, hogy mit küldjön be, egy napot a felvétellel tölteni, majd egy napig vágni. Emellett kellett valamennyi kreativitás is, de ha ennyit időt töltesz ötleteléssel, biztosan jön valami koncepció. Az is segített, hogy ezelőtt is csináltam már videókat, ezért volt benne már tapasztalatom, hogy hogy kell úgy vágni, hogy az elvárt hatást érje el, illetve hogyan lehet úgy átadni az információkat, hogy közben szórakoztató legyen. Mégis úgy érzem, a verseny valójában akkor dőlt el, amikor élőben is találkoztam a zsűrivel. Meg kellett nekik mutatnom, hogy én akarom a legjobban. Ez adhatott akkora pluszt a szemükben, hogy a korom ellenére engem választottak.

MIT VÁRSZ A FELADATTÓL, HOGYAN TUDOD MAJD SEGÍTENI A PROJEKTET SZEMÉLYISÉGEDDEL, TUDÁSODDAL?

Úgy érzem, tele vagyok ötletekkel, és tudom, hogyan lehet megszólítani a korosztályomat, és a nálam pár évvel fiatalabbakat. Emellett szerintem ritkaság, hogy valakinek egyszerre legyen affinitása a műszaki dolgokhoz és a szórakoztatáshoz, és szívesen álljon ki a nyilvánosság elé. A korom szintén előny lehet, hiszen nyilván az tud legkönnyebben megszólítani egy generációt, aki maga is a tagja. Mindenesetre én nagyon várom már a projekt során felmerülő feladatokat, de legfőképp azokat, ahol szabad kezet kapok a megvalósításban.

HA VALAKIT MEG KELLENE GYŐZNÖD, MIT MONDANÁL, MIÉRT VÁLASSZA AZ INFORMATIKAI PÁLYÁT?

Beszélhetnék arról, hogy mennyi informatikus hiányzik a munkaerőpiacról, és mennyire megfizetik a programozókat, de ha ezen múltna, akkor csak ki kellene plakátolni ezt a két számot egy forgalmas helyre, és máris kétszer annyian jelentkeznének informatika szakra. Viszont, ha valaki csak azért megy programozónak, mert sokat lehet vele keresni, az nem hiszem, hogy jó lesz benne. Itt folyamatosan tanulni kell, szinte minden évben jön egy új könyvtár vagy keretrendszer, amit meg kell tanulnod használni, ha nem akarsz lemaradni. Ha ezt nem élvezed, akkor nagyon utálni fogod a munkát. Ezért inkább megmutatnám, hogyan lehet elkezdni, és mekkora élmény összerakni valamit, ami akár pár órával előtte még csak a fejedben létezett. Akik megtalálják ennek a területnek azt a részét, amire fogékonyak, azokból jó programozó válhat. Olyan pályát választanak, ami passzol hozzájuk, és amit élvezni fognak. Garantáltan nem arról fog szólni az életük hátralevő része, hogy a hétvégét várják.

MI AZ, AMIT A LEGJOBBAN SZERETSZ AZ IT-BAN?

A teljes szabadságot. Ha felmerül egy problémám, és eszembe jut, hogy azt milyen egyszerűen, különösebb felszerelés nélkül meg lehetne oldani egy programmal, akkor neki tudok ülni megírni. Semmi más nem kell hozzá, csak egy laptop, internethozzáférés és érdeklődés. A programozás egy hatékony eszköz új dolgok létrehozására, személy szerint engem ez fogott meg.

VAN SZAKMAI PÉLDAKÉPED? HA IGEN, KI AZ?

Nagyon sok ember van, akire felnézek, és az életüknek valamely részét vagy munkáját nagyra tartom. A technológia iránt érdeklődő emberként Elon Muskot muszáj megemlítenem, egészen kiskorom óta rajongok a cégeiért, és mindig kíváncsian nézem, hogyan derül ki elsőre sokszor meredek terveiről, hogy tényleg működik – persze 10 évvel azután, amikor ígérte, de hát Musk már csak ilyen. A Linux kernel és a Git létrehozóját, Linus Torvaldost is idesorolnám mint élő példát, hogy hogy lehet úgy nagyszerű dolgokat csinálni, hogy azt nem a pénzért tesszük, és közben végig etikusok maradunk.

MIK A SZAKMAI CÉLJAI, MOTIVÁCIÓID? MIT SZERETNÉL ELÉRNI AZ INFORMATIKÁVAL?

Úgy állok ehhez, hogy új dolgokat szeretek létrehozni, és erre ebben a korban az informatika a legjobb eszköz. Ha a 19. században élnék, valószínűleg gőzgépekkel szeretnék foglalkozni, itt a 21. század elején viszont ez az a terület, ahová a hozzám hasonló emberek gyűlnek. A motivációm, hogy valami olyat hozzak létre, ami még ha egy hajszálnyival is, de könnyebb teszi az életünket. Vállalkozóként képezem el magam a jövőben, de addig még sok víz le fog folyni a Dunán. Lehet, hogy egy startupot fogok alapítani, vagy lehet, hogy megtetszik a tudományhoz közelebbi része az informatikának, és kutató leszek. Ezt nem akarom előre eldönteni.

MIT GONDOLSZ, KINEK „VALÓ” AZ INFORMATIKA? MILYEN SZEMÉLYISÉGŰ, HABITUSÚ, KÉPESSÉGŰ FIATALOKNAK AJÁNLANÁD?

Ahogy az informatika egyre inkább életünk szerves részét képezi, egyre kevésbé beszélhetünk róla hivatásként. Már most is nagyon széles a spektrum: akikhez inkább a művészet és a vizualitás áll közel, azok sokszor jó UI-designerekké válnak, míg a műszaki beállítottságúak ugyanazon a projekten backend fejlesztőként tudnak dolgozni. A két munkakör merőben különböző személyiséget kíván, ezért nehéz erre

válaszolni. Talán az egyetlen tulajdonság, ami minden informatikusban közös, az a területük iránti érdeklődés, illetve az ebből következő hajlandóság, hogy folyamatosan haladjanak a területükön történő gyors változásokkal. Ez pedig, hogyha jól választottak szakterületet, jön magától.

A PROGRAMOZD A JÖVŐD! PROJEKT HÁTTERE

A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ), az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) és az IVSZ (Szövetség a Digitális Gazdaságért) által létrehozott Programozd a jövőd! projekt kiemelt feladata, hogy az informatikai felsőoktatásban olyan naprakész képzési anyagokhoz és vizsgálhetőségekhez jussanak a hallgatók, amelyek keresettek az informatikai munkaerőpiacon. Céljuk, hogy minél több középiskolás diák válassza az egyetemi informatikai képzéseket, hiszen az informatika számtalan nagyszerű pályát és biztos megélhetést biztosít az egyetem elvégzése után.

A Programozd a jövőd! keresi Albert mellé a projekt női arcát! Ha úgy érzed, szívesen vennéd ki a részed, az Albert által leírt izgalmas feladatokból, és úgy gondold, Te volnál a legmegfelelőbb női arc, kövesd figyelemmel a Programozd a jövőd! facebook oldalát, ahol a jelentkezéshez tartozó minden pontos információról értesülhetsz!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Hogyan lehetünk környezettudatos turisták?

ITT A NYÁR, KEZDŐDIK A VAKÁCIÓ, TERVEZZÜK AZ UTAZÁSUNKAT – DE VAJON HOGYAN LEHETNÉNK ÖKO-TURISTÁK, AZAZ NYARALHATNÁNK KÖRNYEZETTUDATOSABBAN, ÚGY, HOGY PIHENÉSÜNKNEK A LEHETŐ LEGKEVESEBB NEGATÍV KÖRNYEZETI HATÁSA LEGYEN? A TÉMÁBAN BASA MÁRTON, A KLÍMAPOLITIKAI INTÉZET MUNKATÁRSA VOLT A SEGÍTSÉGÜNKRE.

Basa Márton

A NYARALÁS ÖKO-LÁBNYOMA ÖT FŐBB TÉNYEZŐBŐL TEVŐDIK ÖSSZE:

- utazás, vagyis hová megyünk és mivel;
- hulladék keletkezése: hová kerülnek és mi lesz a sorsuk;
- étkezés: mit eszünk, azt hogyan termelték meg és hogyan került asztalunkra;
- a szálláshelyen a hűtésre, világításra felhasznált energia;
- és végül, hogy mit csinálunk nyaralásunk alatt. Nem mindegy, hogy quadozni megyünk egy természetileg értékes területen, vagy helyette gyalogosan fedezzük fel annak csodáit, ügyelve a körülöttünk lévő élővilágra.

MI A BAJ A REPÜLÉSSEL?

„A repülőkkal kapcsolatban azt kell megállapítani, hogy a nagy tömegek által alkalmazott tömegközlekedési eszközök közül messze a legkörnyezetszennyezőbb az egy főre jutó a CO₂-kibocsátása” – mondta Basa Márton.

Azt hinnénk, hogy minél hosszabb útra indulunk, annál nagyobb kárt okozunk a környezetünknek. De ez nem így van! A szakértő elárulta, hogy időarányosan leszállások és felszállások több kerozint használnak fel a repülőgépek, ezáltal több károsanyagot kibocsátva, mint a repülési magasságban töltött idő alatt, és minél rövidebb egy út, annál nagyobb részét teszi ki a fel- és leszállás.

„Ez úgy néz ki, hogyha például egy Budapest-Róma repülőutat vizsgálunk, kb. 100 kilogramm CO₂-kibocsátást kell számolnunk egy főre lebontva, ami közel kétszer annyi, mintha személyautóval jutnánk el ugyanerre a helyre. (Egy autótú során pedig 58 kilogramm lesz az egy főre jutó szén-dioxid kibocsátás. – a szerk.)

A szakértő szerint ugyan megállapíthatjuk, hogy súlyosan környezetszennyező a repülőgéppel való utazás, de még ennek ellenére is csupán az éves, teljes károsanyag-kibocsátás – ami tartalmazza a mezőgazdasági tevékenységet, közlekedést és energetikát – nagyjából 2%-át teszi ki.

„Ha egy rövidebb repülőutat egyszer megteszünk évente, természetesen nem használunk a bolygónknak, de nem fog olyan mértékben emelkedni a károsanyagkibocsátásunk, mint azt hinnénk” – zárta a témát.

MI LENNE A „LEGÖKOSABB” MEGOLDÁS A REPÜLŐÚT HELYETT?

„Vannak olyan utak, amik során nem lehet kiváltani a repülőgépet, hiszen manapság már senki nem fog több tízezer km-es interkontinentális utat autóval és hajóval megtenni. De az ennél rövidebb utakra, mondjuk Európán belül, ha négyen utaznak egy autóban, akkor csökkenthetjük a károsanyag-kibocsátásunkat, illetve Európa számos pontjára el lehet jutni vonattal, vagy autóbusszal is, amikkel még tovább csökkenthetjük a szennyezést.” – válaszolta a Klimapolitikai Intézet munkatársa.

Azt viszont érdemes figyelembe venni, hogy a buszos menetidő a legtöbb célpont esetében túl hosszú ahhoz, hogy egy gyermekekkel utazó család számára opció legyen, így ez elsősorban a fiatal utazók környezetbarát és költséghatékony közlekedési módja lehet – tudhatjuk meg a Klimapolitikai Intézet honlapjáról.

Talán azt mondhatjuk, hogyha mégis mind közül a legjobb megoldást keressük, igyekezzünk lakóhelyünkhöz közelebb eső helyet választani az üdüléshez, és a gyakori külföldi nyaralások helyett próbáljuk ki a hazai lehetőségeket is.

„ZÖLD SZÁLLÁSOK”

A rendelkezésre álló adatok alapján nyaralásunknak kisebb környezeti hatása lesz akkor is, ha környezetbarát szálláshelyet

választunk. Ezekből már Magyarországon is válogathatunk különböző minősítések és besorolások, illetve saját értékelésünk alapján. De mitől lesz „zöld” egy szálláshely?

- A szálláshely olyan helyen van, és úgy alakították ki, hogy ne veszélyeztesse a helyi élővilágot, valamint harmonikusan illeszkedjen a helyi közösség életébe
- Környezetbarát kialakítású, vagyis energia-hatékony: minden szobában külön szabályozható a fűtéssel/hűtéssel és világítással
- Környezettudatosan működik, pl. megújuló energiát használnak; szelektíven gyűjtik a hulladékokat; elsősorban helyi, bio alapanyagokból készítik az ételeket; nem osztogatnak sok hulladékot termelő kozmetikumokat, ajándékokat; nem mossák feleslegesen a törölközőket stb.)
- A vendégeknek ajánlott programok nem veszélyeztetik, zavarják a helyi élővilágot és a közösség életét.

A szakértő hozzáteszi ehhez kapcsolódóan, hogy Magyarországon egyre népszerűbb a falusi turizmus, ami keretein belül a hagyományos paraszti életmódot is bemutatják a vendégeknek, amit divatos szóval élve körforgásos gazdálkodásnak is neveznek. Ezáltal olyan fenntarthatósági szemléletet mutatnak be a turistáknak, amit akár a hétköznapi életbe is magukkal tudnak vinni.

KÍVÁNCSIAK VOLTUNK ARRÁ IS, HOGY MIK AZOK KISEBB PRAKTIKÁK, AMIKKEL TOVÁBB ZÖLDÍTHETJÜK NYARALÁSUNKAT.

„Egy külföldi nyaralás során érdemes helyi éttermetek felkeresnünk, ahol nem csupán az ország gasztronómiájával és a kultúrájával ismerkedhetünk meg, de összeköthetjük a kellemest a haszonnal. Ha ugyanis az étterem helyi alapanyagokat használ fel, akkor ezzel az étkezésünk

karbonlábnyomát is csökkenthetjük, mivel nem fognak az alapanyagok hosszú kilométereket utazni”- mondta Basa Márton.

De nem csak az étkezés nyomán tudjuk csökkenteni környezetterhelésünket. „Ha például igyekezzünk egy napot arra szánni, hogy a strandok felkeresésén túl a természetbe is ellátogassunk, és ott egy néhány órás kirándulást tegyünk, azzal a hely természeti értékét is jobban megismerjük. És amit jobban megismerünk és megszeretünk, arra nagyobb eséllyel jobban fogunk vigyázni is.”

A szakértő továbbá kiemeli a szemtelés témakörét: „Magyarországon is igyekezzünk elkerülni a szemtelést, erre pedig külföldön hatványozottabban figyeljünk oda. A vendéglátó országnak is jár annyi tisztelet, hogy tisztán tartsuk a környezetét, illetve ne felejtjük el, hogy turistaként Magyarországot képviseljük, így viselkedésünkkel csorbíthatjuk a hírnevét.”

Ezen túl érdemes autóbérlés helyett igénybe venni a tömegközlekedést, vagy ha nem szeretünk sokat gyalogolni és van rá lehetőségünk, biciklit bérelnünk.

„Természetesen van, hogy elkerülhetetlen, de ha repülőgéppel utazunk ki egy helyszínre és ott még autót bérlünk, ezzel a két leginkább környezetterhelőbb közlekedési módot kombináljuk. Ezért, hogyha már repülővel jutottunk ki valahova, igyekezzünk ott a tömegközlekedést használni. Általában a célország turistalátványosságai, főleg Európában tömegközlekedéssel könnyen elérhetőek.”

Ha tehát a nyaralás és kirándulás tervezésekor is fontos szempont számunkra a klíma- és környezetvédelem, igyekezzünk a fenti tanácsokat megfogadni!

(Bihari Bernadett Luca)

Erdei etikett, avagy hogyan illik viselkedni a természetben?

HA SZÉP AZ IDŐ, SOKAN INDULNAK KIRÁNDULNI A KÖZELI ERDŐBE, VAGY NÉPSZERŰ KIRÁNDULÓHELYEKRE. A TÖMEGEK MEGJELÉSE VISZONT NEM FELTÉTLENŰ JELENT JÓT TERMÉSZETI KINCSEINKNEK. SAJNOS NEM MINDENKI TUDJA, HOGYAN IS ILLIK VISELKEDNI AZ ERDŐBEN, A TÚRÁZÁS KULTÚRÁJÁNAK SZÍNVONALA EGYRE ROMLIK.

De hogyan illik viselkedni túrázás közben és milyen károkat okozhatnak, ha bizonyos szabályokat nem tartunk be? Ezeket szedtük csokorba.

KÖSZÖNÉS ÉS MEGSZÓLÍTÁS

A természetjárók köszönnek egymásnak, ezzel is megtisztelve a másikat, aki az ösvényeket rója. Elfogadott a tegeződés, de az idősebbeket itt is megilleti az udvarias megszólítás. Túrázás során nincs kőbe vésve az, hogy a férfi vagy a nő köszön-e előbb, az viszont igen, hogy a hegyről (fentről) lefelé érkező köszönti előbb a szembejövőt és nem fordítva. Ezzel párhuzamosan viszont az áthaladás elsőbbsége a lentről jövőt illeti, főleg egy szűk szakaszon.

A TÚRÁZÁS KÖZÖSSÉGI ÉLMÉNY, NEM VAGY EGYEDŰL!

Azaz, ne legyél a terhére sem a túratársaknak, sem az utastársaknak. A zenehallgatás, kiabálás, hangos beszéd bármilyen zajkeltés nemcsak túratársaink, de az élővilág felé is tiszteletlenség. Mindenkinek jobb, ha a mobilt lenémitod túrázás közben.

LÉGY TÜRELMES!

Ahányan vagyunk, annyiféle tempóban közlekedünk. Ne sűrgesd a túratársakat, hiszen mindenkinek megvan a joga a saját tempójához! Egy földúton ez aligha okoz fennakadást, ám egy keskeny és meredek ösvényen, szűk átjáróban kialakulhatnak torlódások, amit türelemmel jól kezelhetünk.

HALADJ A JOBB OLDALON, ELŐZZ BALRÓL!

Ha mégis előzni szeretnénk jó tudni, hogy akárcsak az autópályán, az erdei ösvényen is ajánlott követni a „jobbra tarts”-szabályt. Aki viszont előzni szeretne, vegye tudomásul, hogy az előtte haladónak nincs szeme a hátán, tehát érdemes az előzési szándékot kulturáltan jelezni, pláne, ha kerékpárral vagy futva előzné lassan haladó gyalogost vagy kutyást.

KUTYÁT CSAK PÓRÁZON VIGYÉL!

Akármilyen jólnevelt egy kutya, lehet olyan szituáció, amikor megijed vagy felkelti az érdeklődését valami, és póráz nélkül beszalad a sűrűbe. Ez veszélyes lehet a kutyára, a gazdájára és a környező természet számára is, a többi túrázót pedig nagyon zavarja a Buksi után kiabáló gazdi. Még valami: a kutyakakát szedd föl és a zacskót vidd magaddal, ne hagyd az ösvény mellett, és az erdő sűrűjébe se hajtsd el, mert nem odavaló.

MINDEN ESETBEN TERVEZD MEG A TÚRÁT ELŐZETESEN,

elektronikusan vagy térképpel a kezvedben, hogy tudd pontosan, mire vállalkozol. Csak így lesz esélyed kellő időben indulni és hazaérni, útközben pedig a természetben gyönyörködni. Még ha elsőre bonyolultnak is tűnik, hidd el, van benne logika, amit csak egyszer kell megérteni és máris bennfentes kéktúrázóvá válhatsz!

NE HAGYJ NYOMOT AZ ERDŐBEN!

Sem a megállóhelyeiden, sem a turistaösvényen, de még a fákon sem. Bicskával a fatörzsre vésett üzeneteiddel ugyanis a fa betegségét, későbbi elpusztulását is előidézheted, amikor pedig a turistajelzéseken bátorító üzeneteket, humoros és kevésbé vicces rajzokat, üzeneteket hagysz magad mögött, megzavarod a túratársakat és tönkreteszed a jelzőfestők munkáját. A természetben vendégek vagyunk, viselkedjünk is így!

VIDD HAZA A SZEMETEDET!

Jogosan kérdezhetsz: akkor miért van kitéve az erdőben szemetes? Azért célszerű a szemetedet betenni a hátizsákba és hazavinni, mert a lakott településekkel – ellentétben a természeti környezet hulladékgyűjtőivel – nem hetente ürítik az erdőgazdák. A púpozásig megtelt szemetesek tartalmát akár a szél, de nem ritkán az állatok is széthordhatják. A szervesnek ítélt zöldség és gyümölcs hulladékokat se dobd el, hagyd tisztán a talajt! Ha a szemetet hazaviszed, ráadásképpen szelektíven dobd ki, így az ökológiai lábnyomod is csökkentheted.

MARADJ AZ ÖSVÉNYEN!

Akkor is, ha szelfizésre csábító célpontot látsz, ne hagyd el az ösvényt! Az állatok életterében épp elég terhelés az emberszagú túraútvonal, ne hagyd az állatok számára ijesztő szagnyomokat az érintetlen részeken.

TARTSD TISZTELETBEN A TERMÉSZETET!

Ha magára hagyott állatkölyköket találsz, tudnod kell: nem vetette ki őket a közösség magából, és ők sem fordítottak hátat családjuknak. A szülők biztosan vissza fognak térni értük, ezért bármennyire meg

akarod menteni a kis őzgidát, ne tedd! Még csak ne is érh hozzá, mert az emberi kéz szaga taszítja a szüleit! Gyönyörű vadvirágos rétek várnak majd rád túrázás közben, de ne feledd, ezek a virágok ott élnek, ott őshonosak. Egy jól sikerült vadvirágos fotó sokkal szebb és hasznosabb elmék, mint egy kókadt csokor a hátizsákdra kötve!

NE AZ ERDŐBEN VÉGEZD A DOLGODAT!

Ha már szagnyomoknál tartunk, képzelj el, mennyire fintorogni fognak az erdei állatok, ha odatócsázol egy fa tövébe. Nyilván vannak olyan helyzetek, amikor ez elkerülhetetlen, pláne gyerekkel. A kupacodat viszont tényleg ne hagyd az erdőben, hanem – akár csak a kutyakakát – szedd össze és vidd magaddal az első kukáig. Esetleg, ha van nálad kislapát, akkor áss egy arasznyi mély gödröt, abba végezd a dolgod, és utána takard be földdel. A művelethez használt papírzsebkendőt vagy vécepapírt is zacskózd be vagy ásd el.

TŰZGYÚJTÁS AZ ERDŐBEN

Nagyon fontos tudnivaló, hogy csak az arra kijelölt helyen gyűjthatsz tüzet, és csak akkor, ha épp nincs tűzgyújtási tilalom érvényben. Ez utóbbiról naprakész tájékoztatást a NÉBIH és a Katasztrófavédelem honlapjain találhatsz. Amikor tüzet raksz, az elhullott ágakat és gallyakat használd fel, és soha ne hagyd tüzet őrizetlenül! Amikor távoznál a helyszínről, gondoskodj arról, hogy ne maradjon ott izzó parázs!

+1 TIPP: LEGYÉL LÁTHATÓ!

Mindenképpen legyen a hátizsákdobban egy sárga mellény. Hasznos, ha sötétedés utánra érnél csak vissza lakott településre, de akkor is, ha eltévednél, mert a keresés során messziről ki lehet szűrni. Ne feledd, hogy akárkivel történhet baleset (pl. kimegy a bokája), amikor feltétlenül szükséges, hogy mielőbb megtalálják az illetőt. A fentieket végigolvasva egy civilizált, természetszerető embernek egyik előírás sem okozhat komoly fennakadást. Összességében semmi másról nem szól a természetjárás során elvárható viselkedéskultúra, mint némi odafigyelésről és felelősségvállalásról. Jó túrázást kívánunk!

(Bihari Bernadett Luca, forrás: Turistamagazin)

(L)ENNI VAGY NEM (L)ENNI?

MINDEN TERMÉK KÖZÜL AZ ÉLELMISZER AZ EGYIK LEGÉRZÉKENYEBB ÉS LEGFONTOSABB TERMÉKKÖR, HISZEN A MINDENNAPI ÉLETÜNK ELENGEDHETETLEN FELTÉTELE. RÉSZBEN EMIATT A SZABÁLYOZÁSA IS AZ EGYIK LEGÖSSZETETTEBB ÉS LEGSZIGORÚBB KRITÉRIUMOKNAK KELL, HOGY MEGFELELJEN. FOGYASZTÓKÉNT VISZONT RENGETEG KÉRDÉS MERÜLHET FEL BENNÜNK; PÉLDÁUL, HOGY MIT JELENTENEK BIZONYOS FELIRATOK A BOLTOKBAN ÉS A BEVÁSÁRLÓKÖZPONTOKBAN EZEKSEL AZ ÉLELMISZEREKKEL KAPCSOLATBAN. SZERENCSÉRE MA MÁR EGY EGYSÉGESÍTETT ÉS A KORÁBBIKNÁL JÓVAL EGYSZERŰBB RENDSZERREL TALÁLKOZUNK, AMENNYIBEN KIFEJEZETTEN MAGYAR VAGY BIOÉLELMISZERT KERESÜNK. RÁADÁSUL A FOGYASZTÓVÉDELMI HATÓSÁGOK ELŐSZERETTEL SZOKTÁK ELLENŐRIZNI, HOGY A GYÁRTÓK ÉS KERESKEDŐK BETARTJÁK-E AZ ELŐÍRÁSOKAT. EBBEN A TÉMÁBAN IS SIKLÓSI MÁTÉ FOGYASZTÓVÉDELMI SZAKÉRTŐ OKOSÍTOTT KI BENNÜNKET.

Siklósi Máté

Az alapvető fogyasztói jogok közé tartozik a termékek biztonságára vonatkozó fogyasztói jog. Ez azt jelenti, hogy minden vásárlónak joga van biztonságos terméket venni. Ezt akkor tudjuk megtenni, hogyha először is a gyártó minden esetben biztosítja, hogy a termék biztonságos - nem mérgező, és nem tartalmaz az egészségre veszélyes összetevőket. Mivel ez utóbbi nem ugyanazt jelenti mindenkinek, hiszen vannak például különböző allergiák, vagy ételérzékenységek, ezért az összetevők, különösen az allergének felsorolása is fontos feladat. Egy mogyoróra allergiásnak akár egy olyan élelmiszer is életveszélyes lehet, amelyet ugyanazon a gyártósoron készítettek, mint egy mogyorós terméket.

A gyártó, amikor egy terméket forgalomba hoz, vállalja a felelősséget azért, hogy az biztonságos és megfelelően címkézett – mondta el Siklósi Máté. Ez azt is jelenti, hogy nem a hatóság, és nem is a fogyasztó felel értük, hanem az élelmiszerek biztonsága minden esetben a gyártó felelőssége a teljes Európai Unió területén. A termékeket ráadásul címkézni kell, nagyon összetett előírásokat betartva. Nemcsak arra van szabály, hogy mi legyen a címkén, hanem arra is, hogy mit tilos feltüntetni egy terméken. Ilyenek például az egészségre gyakorolt hatások, hiszen az élelmiszereknek semmi olyan tulajdonsága nem lehet, mint például a gyógyszereknek. Vannak speciális kategóriák, mint például az étrendkiegészítők vagy a tápszerek, de ezekre mind külön jogszabályok vonatkoznak.

A címkéken kötelező feltüntetni a mérhető összetevőket. Ez fontos az allergiások és az intolerancia, illetve a fogyasztók általános tájékoztatása miatt is. A címkéken fel kell tüntetni az élelmiszer megnevezését, töltőtömeget (csomagolás nélkül), a gyártóját, a minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági időt, valamint az összetevőket. Ha elkészítéshez kell útmutató (ilyenek például a félkész, vagy mirelit ételek), akkor az elkészítési javaslatot is.

Az Európai Unióban le van védve egy bio/öko tanúsítási rendszer, amellyel rendelkeznie kell a bioélelmiszereket gyártóknak. Valahol egy tanúsító szervezet neve, pecsétje, vagy logója rajta kell, hogy legyen, ami igazolja, hogy az adott terméket ellenőrizték. Amennyiben valaki úgy hozza forgalomba a bio jelöléssel rendelkező terméket, hogy azt független szervezet nem ellenőrizte és hagyta jóvá, akkor súlyos bírságot fizet a fogyasztók megtévesztése miatt.

MIT JELENT AZ, HOGY EGY TERMÉK MAGYAR TERMÉK?

Van termék, ami magyar alapanyagokból készült, van, ami kínaiból, de Magyarországon. Sok esetben nem könnyű megmondani, hogy a termék magyar-e vagy sem. Kell tehát egy egységes rendszer, ami rendezi a sorokat. A magyar termék védjegyszerrendszere három kategóriát állított fel ennek szabályozására: magyar termék, hazai termék és hazai feldolgozású termék. A magyar termék az, ami teljes mértékben Magyarországon megtermelt élelmiszer, amit itt is állítanak össze és csomagolnak. Ehhez hasonló, de nem teljesen ugyanaz a hazai termék, ami legalább 50 százalékban magyar összetevőkből készül, és a feldolgozás minden lépése Magyarországon történik. Az élelmiszerpiac összetettsége miatt előfordulhat, hogy egy gyártó nem tudja egész évben csak a magyar alapanyagokból előállítani a termékét, és így külföldről is kell importálnia. Ekkor csak a hazai termék védjeggyel fogják ellátni. Végül pedig a hazai feldolgozású termék

azt jelenti, hogy bár Magyarországon feldolgozott, de már többségében külföldi eredetű összetevőket tartalmaz. Ez a magyar ipar jelentőségét hangsúlyozza, hiszen mégis magyar üzemben készült, és Magyarországon csomagolt élelmiszerekre vonatkozik. Ez a védjegyszerrendszere segíti a magyar termékek között a tájékozódást, ennek köszönhetően már a multinacionális láncok is elvárják beszállítóiktól ezt a minősítést.

A fogyasztók többségének fontos, hogy magyar, vagy legalább hazai terméket vásároljon. Nagyon sokan vannak, akik, ha választhatnak két hasonló közül, akkor a magyart választják. Így az a vállalkozás kerülhet előnybe, amelyik ezt a védjegyet fel tudja tüntetni, hiszen a fogyasztók tudatosan keresik is ezeket. Az egységes rendszer azt is elősegíti, hogy a vásárlói bizalom is könnyebben kialakuljon. Amíg nem volt szabályozás, addig szinte bármit rá lehetett írni, így előfordultak olyan esetek, hogy a piacon hatalmas magyar zászlókkal értékesítettek cseh tojásokat. Ha valakiről kiderül, hogy nem valós adatokról tájékoztat a címkézéskor, akkor ott a fogyasztó megtévesztése és a család gyanúja is felmerülhet. Ez esetben szintén komoly büntetésre, és bírságra lehet számítani – mondta el Siklósi Máté.

MI TÖRTÉNIK, AMIKOR VISSZAHÍVNAK EGY TERMÉKET?

A veszélyes termékeket az Európai Unió központosított rendszerében tartják nyilván. Ez segíti a közös piac együttműködését. Így, ha Spanyolországban előkerül valami, amiről kiderül, hogy az egészségre káros, és visszahívja a gyártót, akkor már nem kell külön keresni a többi hatóságnak, hanem egy közös rendszerben tudják figyelmeztetni az országokat. Ezt követően a hatóságok kötelezik a gyártót, valamint a kiskereskedőt, hogy vonja ki a forgalomból, és semmisítse meg a termékeket. Ez mindkét félnek egyformán érdeke, hiszen a hatóság szűrőpróbaszerűen ellenőrizheti (és ellenőrizi is) a termékeket, és súlyos következményei lehetnek. Aki nem teszi meg, ott boltbezárás, vagy súlyos bírság is kiszabásra kerülhet.

(Hegyi Viviven, Horváth Ádám,
Velek Domonkos)

Utazz biztonságban!

MINDENKI SZERET ÚGY ELINDULNI EGY NYARALÁSRA, HOGY MINDENT ELŐRE LESZERVEZETT, ÁTGONDOLT, MEGTERVEZETT. EHHEZ SZOROSAN KAPCSOLÓDNAK A BIZTOSÍTÁSOK IS, AMIK ELENGEDHETETLENEK EGY-EGY UTAZÁS NYUGALMASABB MEGTÉTELÉHEZ. MILYEN BIZTOSÍTÁSOK LÉTEZNEK? MIKOR KELL ŐKET MEGKÖTNI? A KÜLÖNBÖZŐ LEHETŐSÉGEKRŐL LAMBERT GÁBORRAL, A MAGYAR BIZTOSÍTÓK SZÖVETSÉGÉNEK (MABISZ) KOMMUNIKÁCIÓS VEZETŐJÉVEL BESZÉLGETTÜNK.

NYARALÁS ELŐTT MIÉRT ÉRDEMES BIZTOSÍTÁST KÖTNI? MILYEN OPCIÓKKAL TALÁLKOZHATUNK?

Az utasbiztosításoknak 2 fajtája van, ha külföldre utazunk: van az útlemondási biztosítás és az utasbiztosítás.

Az előbbi arra az időszakra vonatkozik, mielőtt megkezdjük az utazásunkat. Tehát ha bármilyen szerződéses indok közbejön, például betegség, akkor erre hivatkozva le tudjuk mondani az utat, és a szerződésben meghatározott feltételek szerint az utazásra fordított költségek meghatározott részét visszakapjuk. Természetesen figyelmesen el kell olvasni a feltételeket, mert bármilyen okból és bármilyen időn belül nem mondhatjuk le az utat. Itt is, mint minden más pénzügyi terméknel, legyünk tisztában a lehetőségeinkkel!

Az utasbiztosítás pedig alapvetően az utazás megkezdésétől a szerződéses időszakra vonatkozik, tehát amíg külföldön tartózkodunk. Ott betegség, baleset- és poggyászbiztosítást jelent, ezért szokták BBP-biztosításnak hívni.

HA KÜLFÖLDRE REPÜLÜNK, AKKOR MIKORTÓL ÉL A BIZTOSÍTÁSUNK? AZ INDULÁSUNKTÓL VAGY CSAK A HATÁRON TÚL?

A repülőútra is érvényesek szoktak lenni, hiszen az utazás lényegében akkor kezdődik meg, mikor felszállunk a repülőre. Tehát a szerződés megkötésének időpontjától függően a biztosítás érvényes onnantól, hogy gépre szállunk.

Ha elhagyják a csomagunkat, vagy a járat késik, akkor ezzel is a biztosítóhoz tudunk fordulni? Ez is attól függ, hogy milyen szerződést kötöttünk. Ilyen esetben a légitársaságoknál is tegyünk panaszt, mert nekik is meg kell téríteniük az okozott kárt. De ha rendelkezünk megfelelő utasbiztosítással, akkor egyrészt sokkal egyszerűbb az ügyintézés, másrészt gyorsabban hozzájutunk a kárunk fedezetéhez.

AZ ÜGYINTÉZÉST HOGYAN KÉPZELJÜK EL?

Amikor megkötjük az utasbiztosítási szerződésünket, akkor tájékoztatást kapunk

arról, hogy milyen telefonszámon, vagy esetleg más módon hogyan tudunk a biztosítóhoz fordulni, akár külföldről is. Én is jártam már így, éppen Ázsiában voltam. Orvoshoz kellett fordulni, és ezért ott fizetni kellett egy adott összeget. Felhívtam a biztosítót, mondták, hogy mi a teendő. Helyben ki kellett fizetnem a vizsgálat díját, de mikor hazaértem, visszatérítették a költséget.

MINDEGY, HOGY MILYEN BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGHOZ FORDULUNK, VAGY ÉRDEMES UTÁNANÉZNI, HOGY KIKKEL KÖTÜNK SZERZŐDÉST? ELŐFORDULHATNAK CSALÓK?

Nem jellemzőek a csalások ezen a területen, pedig kétségtelen, hogy nagy az utasbiztosítási

piac. Persze, annak mindig érdemes utánanézni, hogy Magyarországon engedélyezett biztosítóval állunk-e kapcsolatban. Ha igen, akkor sokkal lényegesebb az, hogy milyen fajta biztosítást kötünk. Alaposan nézzük át a feltételeket, mert komoly különbségek lehetnek az ajánlatok között, hiszen igen sok biztosító van, és nagy a verseny. Nyaraláskor (vagy télen is) pl. fontos tisztázni, hogy extrém sportok esetén is érvényes-e a biztosításunk vagy sem. Nyilván aki a magas hegyekben sziklát mászik, vagy télen engedélyezetten pályán kívüli szűzhavon síel, az nagyobb kockázatnak teszi ki magát, így a biztosítás ára is magasabb lesz.

Lambert Gábor

rendelkezni. Így megválaszthatjuk, hogy adott baleset bekövetkezésakor milyen összeghatárokig térítsen a biztosító. Ezzel már jóval magasabb összegek járhatnak. Egyébként, ha belföldön utazunk valahová, akkor lehet belföldi utasbiztosítást is kötni. Ez akkor jöhet jól, ha például nem tudunk elutazni a lefoglalt szállodába, mondjuk valamilyen betegség miatt. Ekkor vissza tudjuk igényelni a befizetett összeg jelentős részét.

HA BALESET ÉR MINKET, AKKOR MI A BIZTOSÍTÁSI ELJÁRÁS? A BALESETEK KÜLÖN KATEGÓRIÁBA VANNAK BESOROLVA?

Különbséget kell tenni, hogy külföldön vagy belföldön történik az eset, illetve hogy utasbiztosításunk vagy betegségbiztosításunk van. Nagyon sok opció lehet. Vegyük azt az esetet, hogy külföldre utaztunk, és ott történik velünk valami, aminek következtében kórházba kerülünk. Több mindent figyelembe kell venni, például azt, hogy milyen országba látogattunk. Egyszerűbb a helyzet, ha a célország az Európai Unió, illetve az Európai Gazdasági Térség tagja. Ha ilyen országba utazunk, érdemes kiváltani (ingyenesen) az európai egészségbiztosítási kártyát. Ez elméletileg fedezi a külföldi, európai uniós országban bekövetkezett balesetek esetében a helyi társadalombiztosítástól függően részben vagy teljes mértékben a felmerülő költségeket. Ettől függetlenül is érdemes biztosítást kötni, hiszen a biztosító akkor is térít, ha úgy alakul, hogy egy magánintézményben látnak el, vagy az ottani társadalombiztosítás csak részlegesen térít. A maximális térítési összegekben vannak különbségek az egyes utasbiztosítások között, de az független attól, hogy milyen fajta sérülés ért minket, hiszen a szerződésünk annak megfelelő ellátására vonatkozik. Természetesen, minél többet fizetünk, annál magasabb biztosítási védelemben részesülünk.

(Hegyí Vivien, Szabó Dzszenifer)

Nem mindegy, hogy az utunk Európába visz-e, vagy egy másik kontinensen töltjük a szabadságunkat, hisz egy betegség vagy baleset esetén általában Európán kívül magasabbak az orvosi, ellátási költségek is. Nem lehet tehát általánosságban beszélni a biztosításokról, hanem konkrét igényünknek, úticélunknak megfelelően van lehetőségünk megválasztani a társaságot és a biztosítást. Sokan elmennek egy biztosítási ügynökhöz, elmondják az igényeiket, ennek megfelelően kapnak egy vagy több ajánlatot. Ez is jó megoldás, továbbá vannak összehasonlító oldalak is az interneten, amik segítenek nekünk a megfelelő biztosítási forma kiválasztásában.

MI A HELYZET AKKOR, HA VALAKI BELFÖLDÖN SZERETNE BIZTOSÍTÁST KÖTNI? HA PÉLDÁUL EGY DIÁK ELMEGY TÁBOROZNI, AHOLO KÖNNYEN BALESET IS ÉRHETI, AKKOR MIT ÉRDEMES FIGYELEMBE VENNİ?

Fontos tudni, hogy minden 18. életévét be nem töltött magyarországi lakos rendelkezik balesetbiztosítással, amit az állam köt számára egy biztosítónál. Ez egy alapbiztosítás, ami mindenkinek jár. De jellemzően például egy törésnek az összeghatárai elég alacsonyak, ezért érdemes belföldön - a nyaralástól, táborozástól függetlenül is - saját balesetbiztosítással

„...a közlekedésbiztonság és a kulturált közlekedés mindig az egyéneknél kezdődik”

MINDEN EMBER KÖZLEKEDIK. AKÁR GYALOGOSAN, KERÉKPÁRRAL VAGY AUTÓVAL, DE A FORGALOM RÉSE. VISZONT NEM MINDEGY, EZT MILYEN MINŐSÉGBEN TESSZÜK MEG. BERTA TAMÁST, A KÖZLEKEDÉSTUDOMÁNYI EGYESÜLET KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI TAGOZATÁNAK TÁRSELNÖKÉT A KÖZLEKEDÉSI KULTÚRA NAPJÁRÓL KÉRDEZTÜK, MIT IS JELENT IGAZÁBÓL EZ A FOGALOM.

MIKOR ÉS MIÓTA TARTJÁK A KÖZLEKEDÉSI KULTÚRA NAPJÁT?

A Közlekedési Kultúra Napja most már tradicionálisan május 11. Ennek hosszú előzménye, hogy az ENSZ közgyűlés megszavazott egy globális méretű összefogást a közlekedésbiztonság javítása érdekében, aminek folyamán 2011. május 14-kén kezdetét vette egy világméretű akció, és ehhez kapcsolódóan 2015-ben itthon kuriózumként elindult a Közlekedési kultúra napja. Ezt az időpontot tartjuk minden évben és idén ez már a nyolcadik alkalom lesz.

MIRE HÍVJA FEL EZ A KEZDEMÉNYEZÉS A FIGYELMET?

Egyszerre több dologra. Nem akartuk, hogy közlekedésbiztonsági nap legyen, azt szeretttük volna, hogy a közlekedési kultúráról szóljon. Mindent ideértünk, ami a közlekedésnek a szép oldala. Arra szeretnénk felhívni a figyelmet,

hogy ebben a közös tevékenységben úgy kell eljárunk és viselkednünk, hogy mindenki biztonságban legyen és hazaérjen. Ráadásul tegyük ezt úgy, hogy jó érzéssel tudjunk közlekedni, részt venni a közlekedésben, a forgalomban. De ezentúl olyan dolgokat is be szeretnénk mutatni, amelyeknél nem feltétlenül tudatosul, hogy a közlekedési kultúra része. Például milyen gyönyörű útjaink, hídjaink, körforgalmaink vannak.

HOGYAN FOGLALNÁ ÖSSZE, MI AZ A KULTURÁLATLAN KÖZLEKEDÉS?

Ahány ember, annyiféleképpen fogalmazza meg, de alapvetően az, hogy elindulok és olyan ingerek, reakciók érnek, amelyeket én nem megfelelőnek tartok, olyan benyomásokat szerezek, amiket nem tartok kellemesnek. Mondjuk valaki agresszív, udvariatlan, nem empatikus a közlekedés során. De úgy vélem,

Berta Tamás

egy környezet is tud kulturálatlan lenni. Egy szeméttel teli környezet, gondozatlan útszakasz, útszél vagy akár egy nem jól kialakított átkelőhely, megállóhely. Ezek bennünk mind a közlekedési kultúra kérdéskörét hívják elő. Azt gondoljuk, hogy ami a közlekedésben pozitívum és jó érzést kelt, az előnyös kulturális megjelenést jelent.

arra is szeretnénk felhívni a döntéshozók, útkelők figyelmét, hogy egyes kijelölt gyalogos-átkelőhelyeket hogyan lehetne még biztonságosabbá tenni. Ugyanígy programokat szerveznek majd különféle szervezetek kerékpárosoknak. Most már közel 86 olyan szervezet van, amelyre számíthatunk. Az ő programjaik között minden közlekedő találni fog magának valami érdekeset és izgalmasat.

Ha valaki utána szeretne nézni mindennek, van egy weboldal, amin minden szükséges és érdekes információ szerepel. Egy hosszú, de könnyen megjegyezhető weboldalcím <http://www.akozlekedesikulturanaapja.hu/>. Ezen mindenki megtalálja az aktivitásokat, leírásokat időpontokat és a május 11-ei napnak a célját és rendezvényeit.

MILYEN PROGRAMOKAT KÉPZELJÜNK EL ERRE A NAPRA? HOL LEHET ERRŐL INFORMÁCIÓT TALÁLNI, HOVA TUDUNK ELMENNI?

Sokan találkozhattak azzal már az elmúlt években is, hogyha esetleg az adott napon autópályán közlekedtek, akkor úgynevezett

a napot. Több helyen nyereményjátékok lesznek vagy gyerekek számára KRESZ pálya. A korábban említett weboldalon megtalálható minden program és az is, hogy ki, hol, melyiket, hogyan tudja elérni.

A PROGRAMOK VAGY AZ ÁLTALÁNOS KOMMUNIKÁCIÓ SORÁN LESZ SZÓ A BALESETMEGELŐZÉS RŐL IS, VAGY EZ MOST NEM IGAZÁN TÉMÁJA ENNEK A NAPNAK?

Mindenképpen a balesetmegelőzés is ehhez a naphoz tartozik, mivel egy megkerülhetetlen és egy nagyon fontos téma, így természetesen erről is lesz szó. Példaképp említem az egyik rendezvényt, ami megelőzi a május 11-i dátumot. Egy szakmai konferencia, ami kifejezetten a közlekedésbiztonságról szól, a neve is az, hogy Közlekedésbiztonság ma. Olyan szervezetek fogják képviselgetni magukat, amik valamilyen módon jelentős ráhatással vannak a közlekedésbiztonság alakulására. Nagyon színes már a szakmai program is, a gyermekek közlekedési felkészítéstől a közösségi közlekedési vállalatok kampánytevékenységén keresztül, de akár egy szervezetnek a közlekedésbiztonsághoz való kötődéséről is szó lesz. Természetesen olyan aktualitásokat is napirendre tűz, mint például a vasúti átkelőknél történő balesetek.

HA EGY ÜZENETET ÁTADHATNA A DIÁKOKNAK A KÖZLEKEDÉSSSEL KAPCSOLATBAN, AKKOR MI LENNE AZ?

Szeretném arra kérni a fiatalokat a Közlekedési Kultúra Napjának alkalmából, hogy legyenek jobbak, mint az elődjeik! Nem a rossz viselkedési mintákat kell tovább vinni. Legyetek sokkal udvariasabbak, kulturáltabbak és legyetek nagyobb biztonságban, mint a mostani, idősebb generáció! Tegyétek ezt úgy is, hogy magatok között azokat a viselkedési mintákat ismerjétek el, amik a biztonságos közlekedés irányába hatnak. Szerintem a kortársaknak az ilyen jellegű értékítélete nagyban befolyásolja a közvélekedést. Ezen kívül zárógondolatként a következőt szeretném megfogalmazni: a közlekedésbiztonság és a kulturált közlekedés mindig az egyéneknek kezdődik. Nem kell másra mutogatni, megoldást várni, nekünk kell elkezdeni és a saját kis mikrokozmoszunkban alkalmazni. Így tudunk nagyobb eredményeket elérni.

ÁLTALÁBAN ILYENKOR MINDENKI AZ AUTÓSOKRA GONDOL. BICIKLISKÉNT, GYALOGOSAN HOGYAN TUDUNK RÉSZT VENNI EZEN A NAPON?

Sokféle rendezvény van és egyáltalán nem csak autósoknak szól. Például ebben az évben kiemelt hangsúlyt kapnak a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek, a „zebrák” és azoknak a biztonsági kérdései. Sokat igyekszünk tenni az érdekében, hogy felhívjuk a közlekedők figyelmét, hogy vigyázni kell a gyalogosokra, a gyalogosok figyelmét, hogy kellő tekintettel és óvatossággal kell megközelíteni az úttestet, még akkor is, ha elsőbbségünk van, emellett

változtatható jelzésekű táblákon ott van az adott napra a figyelemfelhívás. Ugyanígy, aki tömegközlekedést használ főleg Budapesten, azon a napon a hangosbemondón is találkozhat ezzel az információval. Ezen kívül viszont széleskörű programok lesznek, könyv- és kisfilmbemutatók, kampányfilm is készült, ami bemutatja a Közlekedési Kultúra Napját és ennek jelentőségét. Egy vándorplakátkiállítás is indul ilyenkor. Ez különböző települések főterein jelenik meg és a résztvevő szervezetek az általuk fontosnak ítéltéről egy szemléletes, közérthetően fogalmazott közlekedésbiztonsági üzenettel támogatják

(Hegyvi Vivien, Bálint Boglárka)

KORLÁTOK NÉLKÜL

INTERJÚ VADÁSZ BENCÉVEL, EGY VERSELŐ ÉPÍTÉSSZEL

**„LOMHÁN MOZDUL A RITMUS, A BETON SZOMORÚ KÖPENYÉBEN,
DE EGY VÍG TÁNCRA KILÉP MA A ZORD, SZIGORÚ KALODÁBÓL...” – ÍRJA
VADÁSZ BENCE YBL-DÍJAS ÉPÍTÉSZ, A KOSSUTH-DÍJAS VADÁSZ GYÖRGY FIA
EGYIK KEDVENC ÉPÜLETÉRŐL, A BUDAPESTI MENINGER SZÁLLODÁRÓL.
A NYÁR ELŐTTI UTOLSÓ SZÁMUNKBAN VELE BESZÉLGETTÜNK.**

**TALÁN SABLONOSNAK TÚNÓ
KÉRDÉS, DE MIÉRT VÁLASZTOTTA
AZ ÉPÍTÉSZETI PÁLYÁT? ŐN
DÖNTÖTT ÍGY, VAGY ÚGYMOND
„ADVA VOLT” A CSALÁDI
HÁTTÉRNEK KÖSZÖNHETŐEN?
KÉSZÜLT VALAHA MÁS PÁLYÁRA?**

Igen, adva volt minden, apai háttér, atyai építész barátok, rajzok, házak, kiállítások, Építőművész Szövetség, Építész-Bálok, lényegében „belenőttem” – mégis megpróbáltam az Iparművészeti Főiskolát és nagyon vonzott a színészet is. Ezen utóbbiak ugyan nem sikerültek, így minden atyai ráhatás nélkül, az élet, a rajz szeretete és az alkotás vágya terelgetett vissza az építészet felé, ahol az „örvény” hamarosan berántott.

**HOGYAN TALÁLTA MEG
SAJÁT ÚTJÁT AZ ÉPÍTÉSZETEN
BELÜL? INSPIRÁLJÁK ÖNT
AZ APJA, NAGYAPJA MUNKÁI?**

Egyértelműen hatottak rám őseim munkái. Nagypapa modernista épületei, az általam csak „szelid BAUHAUS”-nak nevezett emberközpontú stílus, amit művelt, egyértelműen meghatározták hozzáállásomat az építészethez. Sok korai házam nagypapa építészetének mai átírata, reflexiója, ilyen például a Pro Architectura díjas Margit Ház a Tölgyfa utcában. Apám hatása inkább az építészethez, a környezethez és az építeni akaró emberekhez való viszony megértése volt. Hogy minden helyzet, környezet, ember más és más – akkor miért legyenek korlátok vagy stílusok közé szorítva az őket szolgáló házak? Kettejük sugallatai és az én, „járatlan ösvényekre” lépő építészeti barangolásaim együttesen formálták az én építészetemet.

**MIT JELENT ÖNNEK
AZ ÉPÍTÉSZET?**

Számomra a „fokozatos közelítés” művészete, vagy fogalmazhatunk úgy is, hogy a sallangok óvatos elhagyása, eltávolítása, míg csak a

lényeg marad. Persze ez egy folyamat egy alkotó ember életében, de egy szobor vagy egy épület megfogalmazásakor is. Emellett nagyon ritkán sikerül. Saint-Exupéry mondta, hogy egy mű nem akkor van készen, ha már nem tudsz mit hozzátenni, hanem akkor, amikor már nem tudsz mit elvenni belőle. Amikor csak a pontos és szívbe hatoló „tőmondat” marad.

**VAN PÉLDAKÉPE?
MIÉRT PONT Ő(K)?**

Nagyon szeretem Wright-ot, Mies van der Rohé-t, Gaudit és Mendelsohn-t, az „Ifjabbak” közül Barragán a kedvencem, de szíven üt Siza és nagyon tetszik Marcio Kogan minimalizmusa is. Mind közül talán Barragán világa áll a legközelebb hozzám, szinte „naiv, gyermeki” vonalai és színei olyanok, mint egy csodásan zabolázatlan krétarajz, mint egy „nőtt építmény”, egyszerre van benne az organikus természetesség és a szűkszavú „minimalizmus”. Örömet okoz, elismerő mosolyt fakaszt. Mendelsohn és Gaudi hatása például egyértelműen tetten érhető a Meininger Szálló gondolatlanságában és térbeli komponálásában is.

**HOGYAN JELLEMEZNE
A SAJÁT ÉPÍTÉSZETÉT?**

Útkereső építész. Alapvetően minimalista, modern alapokra építő, de az adott környezetre reagálni kívánó formálás jellemzi. A Magyar Művészeti Akadémia honlapján így fogalmaztam meg építészeti ars poeticámat: „Az útkeresés számomra nem ér véget a házaknál, a stílusbeli korlátok átlépése után, szinte már magától és önként megnyílnak a műfaji korlátok is. Ötven éves koromra már nemcsak tudtam, de meg is tapasztalhattam, hogy az építészet valóban esszenciája a művészeteknek. Rejtve, vagy direkt, csendesen, vagy harsányan, de benne foglaltatik a képzőművészet szobrokkal, reliefekkel vagy éppen az épület szoborszerűségével, a festészet a színkompozíciókban, a zeneművészet kottafüzetként akár a homlokzati lyuk-architectúrában, vagy épp a költészet a ritmussal, a hangsúlyokkal és a rimekkel...”

Vadász Bence

MILYEN KONTRASZTRA TÖREKSZIK AZ ÉPÜLETEK ÉS A TERMÉSZET KÖZÖTT?

Nem kontrasztra törekszem, hanem harmóniára. Ezt a harmóniát persze néha épp a kontraszt hatás erősíti. Örülök, ha sikerül reagálnom a természeti vagy az épített környezetre – mindkettő fontos! Mindegy, hogy milyen módon, hogy elemezve és „tudományosan” vagy ösztönösen és „lángolón”, csak ne „semleges” vagy érzéketlenül. Hisz a természet és benne az épület egy „nagy egész” részei...

MIT ADHAT A TERMÉSZET, MINT ÖTLET?

Inspirációt a vonalaival, színeivel, illatával és hangjaival. „Háttér” a kompozíciónak, amelynek fontos eleme is egyben, és néha „féket” a túlterjeszkedő építészeti formálásnak: „Állj, eddig és ne tovább”!

MIT TART PÁLYAFUTÁSÁNAK LEGKIEMLEKEDŐBB EREDMÉNYÉNEK?

Boldog vagyok, hogy egy-két fontosnak gondolt épületem megszülethetett, nagy megtiszteltetés az Ybl Miklós-díj, valamint büszke vagyok rá, hogy a Művészeti Akadémia tagjai közé választott. Minden szeretett épületemnek „története” van és talán egy rejtett dimenziója is... A Margit Ház egy új-BAUHAUS épület, „főhajítás” nagypapa felé téren és időn át, a Budakeszi bölcsőde épületünk képletszerű minimalizmusra törekszik, mint egy „gyermekrajz”. A Meininger szálló talán olyan, mint egy „nőtt képződmény” a város szövetében, egy épített „kavics” a Duna mellett, a Béke úti Fecskeház kicsit egy kubista festményt idéz, a szentendrei „ÉK-HÁZ” a jel-szerű alapformákig egyszerűsíti a háromdimenziós alaképletet, „egyszerű mint egy faék”...

VAN KEDVENCE AZOK KÖZÜL, AMIKET TERVEZETT?

Talán mostanában a többszörösen díjazott Csarnoktéri Meininger Hotel és a szentendrei kis „ÉK-HÁZ” a két kedvencem. Előbbi Miklós Zoltán kiváló építésszel közös munkánk, utóbbit Vadász Balázssal, unokaöccsémrel terveztem.

A Meininger Hotel tervezéséről ezt írtam: „Régi vágyam, hogy a „szerves építész” és a modernista vonulat formavilága találkozhasson és „kezet foghasson” egy munkánkon.

Talán most sikerült.” Talán ezért szeretem.

Az épületről egy versem is született. Az „ÉK-HÁZ” azért fontos nekem, mert a sallangmentes képletszerűség jellemzi – „vissza a gyökerekhez”...

(Bálint Boglárka)

SPORTIMÁDÓKNAK AJÁNLVA

SOKUNK SZERET SPORTOLNI, MÉG TÖBBÜNK KÖVETI A SPORTKÖZVETÍTÉSEKET. NÉHÁNYUNK TALÁN A SPORTFILMEKET IS SZERETI. ÁM A FELSOROLÁS ÁLTALÁBAN NEM SZOKOTT ENNÉL TOVÁBB MENNI. HOLOTT RENGETEG JÓ OLVASMÁNY, VIDEO VAGY PODCAST IS KÉSZÜL EBBEN A TÉMÁBAN. ÚGY DÖNTÖTTÜNK, HOGY ÖSSZEGYÜJTÜNK OLYAN ALKOTÁSOKAT, AMELYEKET JÓ SZÍVVEL TUDNÁNK AJÁNLANI NEKTEK NYÁRRA.

KÖNYVEK

PHIL JACKSON – TIZENEGY GYŰRŰ

Phil Jackson a profi kosárlabda egyik elkerülhetetlen alakja. Sokan őt tartják a valaha volt legjobb edzőnek, nem is véletlen. A legendás Chicago Bulls-szal hatszor nyert bajnoki címet, míg a Los Angeles Lakers-szel ötször ért fel a csúcsra. A karrierje viszont nem csak a győzelmekből és az azokat szimbolizáló gyűrűkből áll. Edzőként olyan klasszisokat kellett irányítania és sokszor kordában tartania, mint Michael Jordan, Kobe Bryant vagy Dennis Rodman. Könyvében mesél a kezdetekről, milyen különböző módszereket alkalmazott a pályán és az öltözőben, s hogyan győzte le a rákot az utolsó edzői szezonjában.

fiatalot motivál a sportban s azon kívül is. A 2014-ben megjelent önéletrajzi könyve végig követi élete főbb állomásait, bemutatva a magyar vízilabda egyik legmeghatározóbb korszakát is. 2020-ban megjelent a könyv újabb változata is, kiegészítve új fejezetekkel és még több mondanivalóval. Ha tehetitek, akkor a könyv újabb kiadását olvassátok el.

CSILLAG PÉTER – ADY STOPLISBAN

Harmadik könyvünk is részben egy életrajzi mű, ám mégis valamennyire különbözik.

KISS GERGELY – ÉLETEM A JÁTÉK

Kiss Gergely, a háromszoros olimpiai bajnok vízilabdázó sokunk számára lehet példakép. Visszahúzó, szegyenlős kisfútból lett az ország egyik legismertebb és legsikeresebb sportolója. Ezen túlmenően jogi diplomát is szerzett, sportakadémiát alapított és még a filmzés világában is kipróbálta magát. Személyével nagyon sok

Ki gondolta volna, hogy Kosztolányi Dezső, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc vagy József Attila mind kapcsolódtak valamilyen formában a labdarúgáshoz? Volt köztük olyan, aki nem csak nézte, hanem üzte is, de volt olyan is, akinek inspirációt adott a sportág egy alakja egy-egy művéhez. Csillag Péter könyvében huszonöt magyar író és költő futballal kapcsolatos élményeit olvashatjuk szórakoztató formában. Ezáltal megismerhetjük

kedvenc művészeink egy új oldalát úgy, ahogy arra korábban még nem volt alkalmunk.

YOUTUBE-CSATORNAK

RAYMAR FOOTBALL

Az elmúlt években nagyon népszerű formátum lett a videómegosztó platformon,

az úgynevezett videó esszé, amelyben egy konkrét témát, személyt vagy művet elemeznek videó formátumban. Lényegében az írott esszé elemeit ötvözi a filmre jellemző szerkezettel és nyelvezettel. A leghíresebb video esszé gyártó a Raymar Football Youtube-csatorna, ami a névnek megfelelően a focival foglalkozik. A tartalma igazán széles körű: több híres sportoló pályafutását is áttekintette már, de megosztó témákban is készített videókat. Ez utóbbihoz tartozik, amikor az Aranylabda eltörléséről készített egy elemzést.

ALLIE OSTRANDER

Sok futással kapcsolatos csatornát lehet találni, de egyikük sem olyan, mint Allie Ostrander-é. Az amerikai lány háromszoros országos bajnok akadályfutásban, sőt, már nemzetközi szinten is képviselte hazáját.

PODCAST

ALLEY-OOP

A podcast szótári meghatározása szerint egy digitális hangfájl, amelyet az ember letölthet vagy meghallgathat az interneten keresztül. Egy kis túlzással mondhatjuk azt is, hogy ez a rádiózás újraértelmezése a streaming korszakban. Az egyik első hazai sport tematikájú műsor a Szaniszló Csaba és Törös Balázs által vezetett Alley-oop volt. A cím egy népszerű mozdulatra utal, amely gyakori a kosárlabdában. A több mint 200 adást megélt műsor 2012-ben indult, hogy kibeszélje az NBA legizgalmasabb történéseit. 2017-ben határozatlan ideig szünetelt, majd 2020-ban újraindult friss lendülettel. Ha valaki szeretne foglalkozni az amerikai profi liga aktualitásaival, akkor jobb helyet nem találhat.

DOKUMENTUMFILMEK

SENNA

A legendás brazil versenypilótát sokan a Forma-1 valaha volt legjobb autóversenyzőjeként tartják számon.

versenyzőt, hanem a magánembert is. A film látványos módon végig követi a kezdeteket, hogyan lett egyre jobb versenyző, a Prosttal való rivalizálását, egészen a tragikus haláig.

VESZTESEK

A címből sok mindenre gondolhatnánk előzetes ismeret nélkül. A Netflix 2019-ben közé tett sorozata olyan emberek történetét meséli el, akik a saját sportágukban nem lettek sikeresek, cserébe a magánéletükben igen. A nyolcrészes sorozat során mindig egy újabb, és valamivel másabb történetet ismerhetünk meg kitérőkről. A félig dokumentarista, félig animációs alkotás során több sportba kapunk betekintést, például a bokszt, a curling vagy a golf világába.

LUC LONGLEY ÉS AMI KIMARADT A LAST DANCE-BŐL

2020 legnézettebb sorozata egyértelműen a *The Last Dance* volt, amely a Chicago Bulls csapatának történetét mesélte el a nézők számára. Amit lehetett, azt már elmondták a sorozattal kapcsolatban. Viszont volt egy fontos szereplő, akit hiányoltak a nézők.

Ám nem elégszik meg ennyivel, nagy célja a következő olimpiára kijutni. Csatornáját 2020 végén indította, azóta heti rendszerességgel tölt fel új videókat a felkészüléséről és a mindennapjairól. Jelenleg több mint tizenötezer feliratkozóval rendelkezik és közel másfél milliós eléréssel. Közvetlen személyisége és könnyed természete teszi videóit szórakoztatóvá még azok számára is, akik nem érdeklődnek különösebben a hosszútávfutás iránt.

A film nem csak tökéletes emléket állít a korán elhunyt Ayrton Sennának, hanem egy technikai bravúr is egyben. A csupán archív felvételekkel operáló filmet maga Senna narrálja a különböző nyilatkozatai és interjúi segítségével, bemutatva nem csak a

Nem Luc Longley volt a csapat a legemlékezetesebb alakja, viszont állandó tagja volt az együttesnek és meghatározó szerepe volt a klub sikereiben. Pedig az „Ausztrál Óriás”-nak sok nehézséget kellett leküzdenie, hogy elsőként képviselhesse hazáját az NBA történetében. Sokszor volt képes felállni a padlóról, még azután is, hogy egy tűz következtében mindenét elvesztette. A pályafutása és az azutáni élete példaértékű lehet sokak számára. Ahogy maga Jordan is fogalmaz a film végén: „Az ő történetét is elkel mesélni”. Nagyon jó kiegészítése a sorozatnak!

(Németh Máté)

Emlék

INTERJÚ AKNAY JÁNOSSEL

HOGYAN LETT EGY ÁLMODOZÓ KISFIÚBÓL A NEMZET MŰVÉSZE? BESZÉLGETÉSÜNK SORÁN KÍSÉRLETET TETTÜNK ARRRA, HOGY LEFESSÜK NEKTEK AKNAY JÁNOS KOSSUTH-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ SZÍNES ÉLETÚTJÁNAK NÉHÁNY FONTOS DARABJÁT. HA INSPIRÁCIÓT KERESTEK, JÓ HELYEN JÁRTOK, HISZEN A HASZNOS TIPPEKKEL ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ TÉMÁKKAL TELI BESZÉLGETÉSBEN MAGÁT A MŰVÉSZETET IS EGY ÚJ SZEMPONTBÓL ISMERHETITEK MEG.

TAVALY ELNYERTE A NEMZET MŰVÉSZÉ DÍJÁT, HOGYAN ÜNNEPELTE MEG? MILYEN HATÁSSAL VOLT ÖNRE?

Nagy megtiszteltetés volt, főleg azért is, mert később kiderült, hogy a bizottság tagjai közül heten is rám szavaztak. Nem számítottam rá, ahogy az is meglepett, amikor a Kossuth-díjat a Munkácsy-díj után megkaptam. Talán az volt az oka, hogy 2009-ben volt a hatvanéves kiállításom a szentendrei Művészet Malomban, amelynek az anyagát átvitték Debrecenbe, ezután adták át a díjat. Ott több száz képem volt kiállítva, melyek közül a legrégebbiek még a hetvenes években készültek. Tisztán láthatóak volt az összefüggések közöttük.

AZ ÉLETE MELYIK PONTJÁN JÖTT RÁ ARRRA, HOGY FESTŐ SZERETNE LENNI?

Már gyerekkorom óta ez volt az álomom. Lehet ez nagyképűnek fog hangzani, de én már általános iskolában tudtam, hogy ezzel szeretnék

foglalkozni. Már akkor is művésznek éreztem magam. Nem akartam a könnyebb irányt választani, eldöntöttem és végigcsináltam.

VOLT OLYAN, HOGY MEGKÉRDŐJELEZTE, HOGY JÓ IRÁNYT VÁLASZTOTT-E?

Soha, és azt sem hagytam, hogy mások befolyásoljanak. A legfontosabb az volt, hogy saját magamat tudjam adni, hiszen a művészetben ez a lényeg. Ha valaki ránéz a festményeimre észreveszheti a jellegzetességet és az összefüggéseket.

SOKSZOR MEGJELENIK ÖNNÉL AZ ANGYAL MOTÍVUM. MI ENNEK AZ OKA?

Már a hetvenes években is megjelent, de ehhez a kérdéshez van egy személyes történetem is, amit már rengetegszer meséltem és mindig azt kívánom, bár ne így történt volna. A két fiam között született egy lányom, Sarolta, aki nyolcévesen itt hagyott bennünket. Egyfajta festőangyallá változott. Nem csak számomra, hanem mindenki számára. Festőangyal, őrangyal, városvédő angyal. Egyébként a témáról még annyit, hogy általában a címből derül ki, viszont a festményeim nagyrészt emlékeknek neveztem el. Már a művészettörténészek is próbálták kideríteni miért van ez, és írtak is róla cikketeket. Azért nevezem el így őket, mert a képen megjelenő dolgok az esszenciái a korábbi, esetleg folyamatos látványnak, ami bennem átranzformálódik és így jelenik meg. Viszont ez akkor már csak egy emlék, egy élményegyüttes. Ezért is vannak „feldarabolva”, hiszen több sík van, több élmény van.

MI VONZZA ENNYIRE A GEOMETRIKUSSÁGBAN?

Nálam magától jött, mindig is megvolt bennem egy egyfajta szervezettség, a rend, az arányok. A város sziluettjeit is nagyon szépek találom. Volt egy olyan időszak, amikor sajnos többször vissza kellett mennem a Honvédkórházba, ugyanarra a folyosóra, ugyanabba az osztályba, viszont az ablakok pont a Szépművészeti Múzeum felé nyíltak. Egészen jól látszódtak a háborúban lebombázott házak sziluettjei a többi ház tűzfalán. Ezek az eltolt tetők és síkok rendkívül gyönyörűek számomra, szívet melengető dolgok. Hasonló látványok adják nekem az „emlék anyagot”.

HA VALAKI MŰVÉSZ SZERETNE LENNI, MUSZÁJ EGY DRÁGA EGYETEMRE MENNIE?

Ez döntés kérdése. Az egyetem nélküli út nehezebb, hiszen van egyfajta evidens tudás, amit így máshonnan kell az illetőnek megszereznie. Viszont akár végez az ember egyetemet, akár nem, ha valami sántít, az sántít. Van, aki végigcsinálja az egyetemet és rájön, hogy mégsem olyan képességű, mert valahol még mindig bizonytalan.

(Erdélyi Biborka)

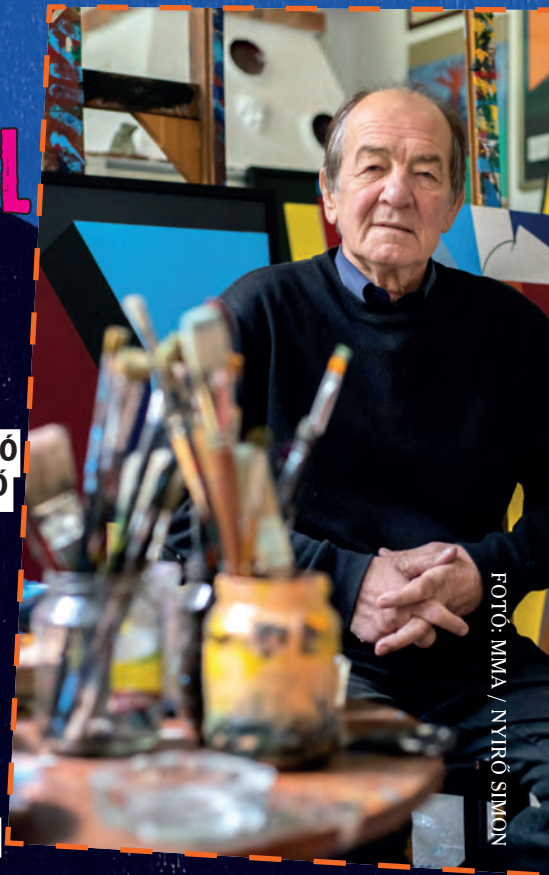

FOTO: MMA / NYIRÓ SIMON

MCC
Feszt

ESZTERGOM

2022. július 28-30.

IRIE
MAFFIA

BRAINS

AZAHRIAH

Margaret
ISLAND

FOLLOW
THE FLOW

T. Danny

BLAHALOUISIANA

DZSÜDLŐ

Richard L. Florida, John Vervaeke, Mary Harrington

...és sokan mások

Részletek: mccfeszt.hu

facebook.com/MCC.Feszt

instagram.com/mccfeszt

Feszt Pass infó:

HANGOT adunk a
TEHETÉSGNEK

webjogszi

JOGOSÍTVÁNY ELŐTT ÁLLSZ?

Válaszd a Webjogsit, az online autósiskolát!

Mit tartalmaz a prémium B kategóriás elméleti csomagod?

- ✓ online KRESZ tanfolyam 240 nap/90 órás hozzáféréssel
- ✓ online EÜ tanfolyam
- ✓ vizsgafelkészítő tesztek
- ✓ forgalmi vizsgára felkészítő oktatóanyag
- ✓ vezetéstechnikai tananyag a pótkocsi vontatására

ELMÉLETI CSOMAG ÁRA
29 000 FT

Az egész ország területén folytatunk gyakorlati oktatást, így Te választhatod ki a számodra szimpatikus helyszínt és oktatót!

Miért válassz még minket?

Biztosítjuk az online jelentkezést, online ügyintézését, személyesen csak vezetni és vizsgázni kell elmenned!

További részleteket a webjogszi.hu oldalon találsz.

> > > > > > > > > > >
> > > > > > > > > > >
> > **Kapcsolódj be** > >
> > **és** > **legyél Te** > >
> > **a jövő** > > > > > >
> > > > > > **arca!** > >
> > > > > > > > > > >
> > > > > > > > > > >
> > > > > > > > > > > :-P

AZ IT A JÖVŐ

> >
> > Magadra ismertél? > >
> > > > > Jelentkezz! > >
> > > > > > > > > > > >
programozdajovod.hu

- >> **VÁRJUK**
A JELENTKEZÉSED,
HA
- >> 16-25 év közötti nő
vagy, aki felsőoktatási
informatikai tanulmá-
nyokat folytat vagy
folytatott;
- >> Megnyerően kommu-
nikálsz, nem ijedsz meg
a kamerától és érdekel
a tartalomgyártás;
- >> Szívesen képviselnéd
a **Programozd**
a jövőd! projektet
online tartalmakban
és rendezvényeken;
- >> Te is hiszel abban,
hogy az IT a jövő leg-
fontosabb iparága!

PROGRAMOZD
A JÖVŐD!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE